

vode pocitka

letnik 33, številka 3-4/2017

revija za evangelijsko duhovnost

**500 let
reformacije
1517-2017**

Vode počitka

kazalo

BOLJŠE	4	Po veliki noči
POŽRTVOVALNO	8	Več kot parola
NEPRIČAKOVANO	12	Vesela novica s pokopališča
MOGOČNO	20	Moč in veličina golgotskega križa
TRAGIČNO	26	Hozana ali križaj ga

STABILNO 28 Hrast

ZADOVOLJNO 30 Zvest prijatelj naš je Jezus

EPSKO 32 Jezus na vrtu Getsemani:

Iz smrti v življenje

MODRO 50 Sokratovo trojno cedilo

mag.
Peter
Golob,
urednik

Po veliki noči

Velika noč je velika prelomnica. Človek je namreč takrat dokončno obračunal z Bogom. Takrat je človeški rod pokazal svoj pravi obraz: sovraštvo, zavist, bes, podivjanost, pohlep, pokvarjenost, hinavščino. Kar je seveda povsem dovoljeno, saj ima vsak človek pravico do svobodnega izražanja. Vsak si lahko misli in v sebi čuti karkoli želi in v mejah zakona lahko brez slabe vesti dela karkoli hoče. Konec koncev Jezusa ni križalo sovraštvo in zavist, ampak ga je usmrtila zakonita oblast na osnovi demokratično

izražene volje ljudstva. Navzven je videti vse čisto.

Po pravilih bi morali Jezusu še dokazati krivdo, kar pa je sodna oblast zaobšla in namesto tega upoštevala voljo večine. Jezusova smrt je bila torej politična, kompromis med zahtevami javnosti in veljavno zakonodajo. Vendar je bilo v vsakem primeru to dejanje javnosti oziroma oblasti neetično, saj je bil Jezus nedolžen, tako kot je nedolžen vsak človek, dokler mu ni dokazana krivda. Še več, Jezus je bil nedolžen, ker tudi dejansko ni nikoli naredil ničesar nezakonitega, nikoli ni bil v kazenskem postopku, nikoli ni storil nobenega moralnega prestopka, nikoli se ni znašel v kakšni etično sporni aferi, skratka, v javnem in zasebnem življenju ni nikoli storil nobenega takšnega dejanja oziroma ni nikoli izrazil nobenega takšnega stališča, da bi ga javnost ali kdorkoli nasploh lahko razumel, da nasprotuje zakonom, pravno dopustnim cilji, etičnimi kodeksi ali da dela škodo posamezniku ali organizaciji. Jezus je bil pač človek z integriteto, pošten in moralen. Navkljub temu je javnost presodila, da je Jezus kriv,

in oblast ga je nato kaznovala z mučenjem in s smrtjo. Skratka Jezusu, Božjemu Sinu, se je zgodila krivica, saj ni naredil nič takšnega, da bi si mučeniško smrt zaslužil.

Vendar Jezus ni ne prvi ne zadnji človek, ki se mu je zgodila takšna nepopravljiva krivica. V zgodovini človeštva je mnogo ljudi trpelo po nedolžnem in verjetno jih ni malo, ki so utrpeli dosti hujše in grozljivejše mučenje in smrt, kakor Jezus. Trpljenje vsakega posameznika je za trpečega najhujše in nihče nikoli ne bo mogel razumeti bolečin nikogar drugega. Svet je poln krivic in nedopustnega trpljenja, nepoštenih spletk in ostudnih grozodejstev in mnogo je ljudi, ki prav zdaj trpijo neznosne fizične ali duševne bolečine, in to ne po svoji krivdi. Pravzaprav ni človeka, ki ni nikoli izkusil krivičnega zla tega sveta. In tudi Jezus ni glede tega nobena izjema. Vendar ne poznam nikogar, ki bi se na izdajstvo in krivico, trpljenje in sovraštvo odzval tako, kot se je odzval Jezus. Kako?

V Matejevem evangeliju je zapisano, da je Jezus po tem, ko je

bil obujen od mrtvih, svojim učencem pridigal o tem, kako naj oznanjajo in krščujejo in izpolnjujejo njegove zapovedi, od katerih je največja ta: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« Ob tem jim je obljubil, da jih bo varoval. V Markovem evangeliju je zapisano, da je Jezus po tem, ko je bil obujen, nagovarjal svoje učence, da bi verovali vanj in ljubili Boga. Tudi evangelist Marko je zapisal, da je Jezus svojim učencem naročal, naj oznanjajo evangelij, ki govori o tem, da Bog odpušča ljudem grehe in jih vabi, da bi začeli verovati v Boga. Tudi tukaj je dodano, da je Jezus obljubil, da bo z njimi in da jih bo varoval. V Lukovem evangeliju je zapisano, da si je Jezus vzel čas in se celo potovanje trudil dvema učencema razložiti pomen vere vanj. Pa tudi, da je svojim učencem pokazal vse rane, ki jih je dobil med trpinčenjem, in dodal, da je v njegovem imenu mogoče doseči odpuščanje grehov ter jim obljubil, da jim bo Bog dal moč, potrebno za oznanjevanje evangelija. Konec koncev je Jezus tudi vse zbrane blagoslovil. O dogodkih po veliki noči je najbolj zgovoren Janezov

evangelij, v katerem je opisano, da se je Jezus najprej prikazal Mariji Magdaleni, da ne bi več jokala od žalosti, nato je prišel učencem izraziti svojo naklonjenost in jih navdihniti, da bi dojeli odpuščanje grehov. Opisano je tudi, da se je Jezus zavzel za vsakega učenca posebej in sicer tako, da se je vsakemu približal na svojevrsten način in ga potolažil ter nagovoril na tak način, da bi se ja spreobrnili in začeli verovati v Jezusa, ki odpušča grehe in obljublja večno življenje. Janezov evangelij še predstavi pripetljaj, kako je Jezus pripravil hrano izmučenim in sestradanim ribičem, ki so bili njegovi učenci, pa verjetno niso mogli sprejeti tako neverjetne vere v Jezusa, da so opustili hojo za Jezusom in se vrnili k starim opravilom. Jezus se kljub izdajstvu, ki so mu ga storili njegovi lastni učenci, njim ne maščuje in od njih ne zahteva nobene pokore, ampak nasprotno, Jezus jih spodbuja, da naj ne obupajo nad vero vanj, naj vztrajajo in ljubijo Boga ter ljudem oznanijo, da jim Bog odpušča grehe in da jim obljublja večno življenje.

Tudi če bi bilo Sveto pismo izmišljeno, bi bilo potrebno nagraditi avtorja, ker si je izmislil Boga, ki se na zlo in krivico ni odzval z maščevanjem in povračilom, ampak z odpuščanjem in usmiljenjem in – še več – z razumevanjem, s požrtvovalnostjo, z naklonjenostjo, z dejanji ljubezni in pomoči. Takšne logike človeštvo ne premore. Največ, kar človek premore, je želja po pravici in resnici, ki ju skuša doseči s povračilom, s politiziranjem, z maščevanjem, s cinizmom, skratka z namišljenimi ideali. Človeški bogovi so bogovi prav zato, ker obljublajo, da bodo z maščevanjem in povračilom dosegli pravico. Vendar svetopisemski Jezus se na zrežirano gonjo javnosti in montirano sodno usmrtitev ni odzval tako, kot bi se odzval vsak normalen človek, torej z maščevanjem in povračilom, temveč se je odzval z odpuščanjem grehov in z ljubeznijo do grešnih ljudi. Takšnega Boga ni. Niti ni takšnega človeka, ki bi deloval sam in živel kot samotar, ki bi bil deležen prezira in linča javnosti, na vse sovraštvo pa bi se odzval s še večjo požrtvovalnostjo, odpuščanjem in ljubeznijo. Jezusov lik je

torej, bodisi resničen bodisi izmišljen, edinstven. Jezus grešnikom odpušča grehe in jim daje moč, da ljubijo ljudi in Boga, in to počne še naprej, ne glede na zlo, ki ga je doživel. Kar je seveda povsem dovoljeno, saj ima vsakdo pravico do svobodnega izražanja. Človek se je odločil izraziti sovraštvo, Bog pa ljubezen. Človek izhaja iz stališča pravice in resnice, Bog pa iz stališča odpuščanja in usmiljenja. Človek je sam zase logičen in smiseln in tudi

Bog je sam zase logičen in smiseln. Vprašanje se torej ne glasi, kaj je prav in kaj narobe ali kaj je dobro in slabo, temveč, kaj je boljše: iskati pravico in resnico ali odpuščanje in usmiljenje? Verjeti človeku ali Bogu? Zaupati človeštvu ali evangelijem? Izhajati iz sebe ali iz Boga? Kdor želi, naj poskusi hoditi po Božjih poteh, če ne drugega, bo končno spoznal resnico in dosegel pravico, saj Bog vsakemu grešniku odpusti storjene krivice in ostale grehe.

dr. Daniel Brkič

pastor Evangelijske cerkve Dobrega
pastirja Novo mesto
in profesor na protestantski Teološki
fakulteti Univerze v Zagrebu

Več kot parola

»Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.« (Jn 3,16)

V tej vrstici so zapisane same največje stvari in velja za največjo izjavo v Svetem pismu. V njej je Bog predstavljen kot največji ljubitelj. Ta kratka vrstica je več kot parola. Obkroženi smo s programskimi, političnimi, volilnimi, reklamnimi, psiho-

loškimi in verskimi parolami. Bog jih ne potrebuje in ne uporablja, ker z nikomer ne manipulira.

Izraz »tako vzljubil« kaže na največjo stopnjo ljubezni. To, da je vzljubil svet, izraža največje število, vse milijarde Zemljanov. Glagol, ki pravi, da je Bog dal, opisuje največje dejanje. To, da je dal edinorojenega Sina, kaže na največji dar. Izraz »da se ne bi nihče pogubil«, pa velja za največje povabilo temu svetu. Vera, ki je navedena kot edini pogoj, govori o največji možni enostavnosti, saj nam ni treba storiti

ničesar drugega, da bi bili odrešeni. Obljuba, da se ne bo nihče, kdor vanj veruje, pogubil, kaže na največjo odrešitev, oprostitev in osvoboditev. Kratka besedica »ampak«, ki jo najdemo v tej vrstici, govori o največji možni razliki, kajti človek sam odloča, ali bo pogubljen ali pa odrešen. Obljuba, da imamo lahko večno življenje, govori o največji gotovosti odrešenja. Dar večnega življenja pa izraža največje imetje.

Božja ljubezen je neskončna. Bog nas ljubi z večno ljubeznijo. (Jer 31,3) Če smo iskreni, tega z našim omejenim razumom ne moremo doumeti. Kot bi z majhno skodelico neprestano zajemali morje, ker bi ga hoteli izprazniti. Ljubezen je tudi naša poklicanost. Nismo poklicani, da bi bili podobni ostalim kristjanom, ampak Kristusu. Vero je treba živeti. Prepoznavni znak resničnega kristjana je ljubezen.

Joseph Bau je bil rojen leta 1920 v Krakovu na Poljskem. Študiral je grafično umetnost. Ko so Nemci zavzeli Poljsko, so ga leta 1941 odpeljali v koncentracijsko taborišče Plaszow,

ker je bil Jud. Ker je bil izredno nadarjen grafik, so ga nacisti potrebovali za izdelovanje vojaških zemljevidov, sicer bi ga usmrtili. Joseph Bau je v taborišču kot grafik na skrivaj ponarejal osebne dokumente, s čimer je rešil okoli 400 Judov. Pri tem mu je pomagal Nmec, kristjan Oskar Schindler, ki je imel blizu taborišča lastno tovarno, in je vzel pod svojo zaščito Jude s spremenjenimi dokumenti ter jih tako rešil iz smrti v plinski celici več kot kdorkoli. Joseph Bau je dočakal v taborišču svobodo, leta 1950 pa se je preselil z družino v Izrael. Umrl je leta 2002. O junaškem in plemenitem reševanju Judov je bil leta 1993 posnet enkratni film z naslovom Schindlerjev seznam (Schindler's List). V povezavi s filmom je znan odgovor Josepha Baua, ki na vprašanje, zakaj ni ponaredil osebnih dokumentov tudi zase in se tako rešil iz taborišča smrti, odgovori: »Kdo pa bi potem reševal ostale Jude? Kaj bi se zgodilo z njimi?«

Ko sem to slišal, sem delno dojel veličino Božje ljubezni, ko je Jezus namesto mene visel

na križu in so mu rekli: »Druge si rešil, zakaj pa ne rešiš sebe? Stopi vendar s križa, če si res Božji Sin.« A je raje ostal na križu, kajti kdo bi sicer rešil nas? Kaj bi se zgodilo z nami?

Na križu ga niso držali žebliji, ampak ljubezen do nas.

V Indiji je živel premožen hindujec. Imel je vero svojih očetov. Nekega dne je od misijo-

narja slišal evangelij, veselo vest o odrešenju, a se ni mogel odločiti, da bi sprejel Jezusa za svojega Odrešenika. Pomislil je: »Vse skupaj moram še dobro premisliti. Ne smem se pre-nagliti. Ne morem kar tako prelomiti tradicije svojih prednikov, saj imam še dovolj časa.« Čez čas je hudo zbolel. Gledal je smrti v oči. Takrat je poklical misijonarja, ki je bil tudi zdravnik. Misijonar je prišel k njemu in mu dal stekleničko z zdravilom. Rekel mu je, kar je pisalo na steklenički: »Vzemi eno čajno žličko zdravila, ampak šele čez eno leto!« Bolni hindujec je bil začuden nad tem. Svojega služabnika je poslal k misijonarju, da bi ga vprašal, zakaj tako. Misijonar mu je poslal drugo stekleničko z zdravilom, na kateri je pisalo: »Zdravilo vzemi šele čez trideset dni.« To je bilo že bolje, ampak bolnik je pomislil: »Ne morem čakati cel mesec, kajti do takrat lahko že umrem in bo prepozno. Zdravilo potrebujem danes.« Znova je poslal služabnika k misijonarju s prošnjo, naj pride še enkrat k njemu. Služabnik se je vrnil in rekel: »Zdravnik pride jutri in vas bo še enkrat pregledal.« Umirajoči bolnik pa je zavpil:

»Ne, do jutri lahko že umrem in bo prepozno!« V tistem hipu so se odprla vrata in vstopil je misijonar, ki je bil tudi zdravnik. Bolniku je dal zdravilo in mu rekel: »Moj prijatelj, zakaj nisi mogel čakati v nedogled - eno leto, en mesec in niti en dan - ko gre za odrešenje tvoje duše, pa si tako brezskrben, da zavlačuješ in čakaš do konca življenja, ko bo že prepozno. Zakaj se obotavljaš?« Hindujec je takoj razumel, za kaj gre. Vzkliknil je: »Danes, zdaj, v veri sprejemam Jezusa Kristusa za svojega Odrešenika.«

Bog nikoli o nikomer ne misli slabo in o nikomer ne govori grdo, ljudje pa. Zato bodimo pazljivi in nikomur ne izražajmo prevelikega zaupanja. Ko slišite, da grdo govorijo o drugih, napnite ušesa, ker govorijo o vas. Naslednji boste vi na vrsti. Ko govori Bog, pa mu lahko brez skrbi izrazimo največje zaupanje, saj nas spoštuje in brezpogojno ljubi.

Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.

Dr. Daniel Brkič

Vesela novica s pokopališča

»Prvi dan tedna je prišla Marija Magdalena navsezgodaj, še v temi, h grobu in je videla, da je kamen odstranjen od groba.« (Jn 20,1)

Prvi dan tedna je za Jude osmi dan, naša nedelja, Gospodov dan, torej dan po sobotnem počitku. Prvi dan označuje tudi prvi dan stvarjenja, ko je Stvarnik ločil temo od luči. (1 Mz 1,5) Najbolj vesela novica vseh časov je prišla z najbolj žalostnega kraja, s pokopališča, zgodaj zjutraj, na prvo veliko noč. Velika noč mi sporoča, da me Bog ljubi zaradi tega, ker sem, ne pa zaradi tega, kar sem. Če bi ocenjeval drugače, njegova ljubezen ne bi bila brezpogojna in nihče ne bi imel možnosti pri Bogu. Bog ne moralizira, ampak je usmiljen. Prvenstveno nismo ustvarjeni zato, da bi mi ljubili Boga, ampak da Bog ljubi nas. (C. S. Lewis) Zato ne rabim imeti občutka krivde, da Boga dovolj ne ljubim, ker ga

ne bom nikoli dovolj ljubil. Ne ljubim iz strahu, ampak iz svobode. Človek je edino bitje, ki ga hoče Bog imeti zaradi človeka samega.

Velikonočni dogodki pričujejo, da Bog običajno nastopa in se pojavlja inkognito (C. Sorč), kar pomeni, da se o tem, kdo on je, v javnosti ne razkriva znano in vidno, zaradi česar ga lahko hitro spregledam. Na prvo veliko noč je Marija Magdalena videla v njem vrtnarja, dva emavška učenca sta videla v njem naključnega popotnika, sedem Jezusovih učencev na ribolovu pa je mislilo, da gre za prikazen. Jezus ni vstal od mrtvih in rekel: »Ljudje, pogledjte, to sem jaz! Pogledjte, iz Jeruzalema bom naredil Hirošimo, se maščeval in se javno razkazoval po ulicah.«

Mnogi rečejo, da ga niso srečali in ne morejo vanj verovati in mu služiti. Jezus nam na vprašanje, kdaj in kje smo ga srečali in videli, daje preprost odgovor: »Resnično povem vam: Kolikor niste storili enemu od teh najmanjših, tudi meni niste storili ... Kajti lačen sem bil, pa mi niste dali jesti, žejen sem bil

in mi niste dali piti, tujec sem bil in me niste sprejeli, nag sem bil in me niste oblekli, bolan sem bil in v ječi in me niste obiskali ...» (Mt 25,42-44) Bog se tistih, čigar Bog je samo v nebesih. Bog živi med zadnjimi od najbolj zadnjih. Krščanski Bog je social(istič)no usmerjen; zavzema se za enake pravice vseh in vsem daje enake možnosti. Jezusovo krščanstvo temelji na ljubezni do sočloveka. Bog živi v bližnjih, ne v glamurju, cerkvi ali ritualih. Prepoznati ga moram v sočloveku. Svoj prostor vedno odstopa bližnjemu. Zanikati Boga pomeni zanikati človeka. (Ratzinger) Ljubezni do Boga ne morem ločiti od ljubezni do človeka.

Kakšno je moje doživetje velike noči, ko vendar Vstali ne zganja rompompoma. Včasih se Bog toliko skriva, da sem v nevarnosti, da ga celo razglasim za neobstoječega. Velikonočne pripovedi opisujejo različne osebne izkušnje prič Kristusovega vstajenja, zato se njihove pripovedi razlikujejo. Vsak evangelist poudarja svoj vidik. Kajti velika noč se ne dogaja za vse istočasno in na isti način. Medtem ko so bile ženske že

prepričane, so bili moški učenci še v temi nespoznanja. Ko je večina učencev v to že verjela, je bil učenec Tomaž še vedno za zapahi nevere. Ko so verjeli že mnogi, sta bila dva emavška učenca glede vstajenja še vedno zbegana. In ko se je Gospod prikazal že petstoterim, je bil apostol Pavel še daleč od doživetja z Vstalim Gospodom na cesti pred Damaskom. Velika noč je duhovni dogodek, ki traja in jo ima vsak pravico doživeti na svoj način in ob svojem času. Tega ne sme vsiljevati nobena Cerkev, nobena religija, saj ne gre za izkustvo drugih.

Bog si je za glavno junakinjo velikonočnega dogodka izvolil žensko, kar je za tisti čas takšna novost, da je celo škandal. Ženska takrat ni mogla biti verodostojna priča na sodišču. Mariji Magdaleni pa je posvečeno skoraj celo dvajseto poglavje Evangelija po Janezu. Pisec pravi, da je bila pred tem obsedena s hudim duhom in še razvpita ženska povrhu. Če bi pisal evangelij jaz, takšne osebe ne bi izbral za glavno junakinjo. Odločil bi se za nekoga, ki je verodostojen, da bi bil evan-

gelij videti prepričljivejši. To je en izmed dokazov, da je evangelij resničen, ne pa človeška izmišljotina, sicer bi bil drugače napisan. Krščanski Bog nas stalno preseneča. Cerkev stalno moralizira in ga dela na silo sterilnega, on pa je rekel na veliki petek ravno razbojniku: »Še danes boš z mano v raju.« Takoj ob vstajenju od mrtvih pa se je razkril Mariji Magdaleni, ne prvaku, svetemu Petru. Bog hoče, da vemo, da so zanj atraktivni tudi izmečki. Njegova lestvica vrednot ima samo eno merilo – ljubezen, ne pa moraliziranje. Kajti izrekanje sodb in

primerjanje sebe s početti drugih velja za najnižjo stopnjo moralnega presojanja. (Kohlberg)

Tudi evangelist in zdravnik Luka Marijo Magdaleno uvršča na prvo mesto. Celo pred čislano in cenjeno gospo Ivano, ženo Heródovega oskrbnika Husa, in pred ugledno Suzano in pred vse druge ženske, ki so bile del Jezusove ekipe. Ali bi jo imel danes kak znan pastor na svojem seznamu bližjih sodelavcev? Za njo se je še vedno dvigoval prah, nanjo so še vedno porogljivo kazali s

prstom, se ob njo dregali in jo obrekovali kot »škartirano« robo. Novinarji današnjih časopisov in medijskih hiš, ki krvoželjno čakajo na alarmantne novice za rumeni tisk, bi morda na naslovnica pisali: »Znanega radikalnega judovskega rabina Jezusa iz Galileje spremlja ženska s sumljivim ozadjem. A ne le njega. Tudi njegovih dvanajst fantov se je preveč zblížalo z njo. Na najsvetejši praznik pashe in nacionalni festival v Jeruzalemu so vkorakale tudi zloglasne in samozavestne emancipirane ženske, ki rušijo patriarhalno družbo ...« Da takšno razmišljanje drži, dokazuje človeška fantazija, ki je ustvarila ljubezensko zgodbo o Jezusu in Mariji Magdaleni, ker amaterski pisci ne poznajo teološke govorice.

Marija Magdalena je prav tako kot ena redkih stala ob Jezusovem križu na Golgoti, medtem ko so moški junaki pobegnili. (Jn 19,25) Zakaj je vedno povsod ravno ona? Le en odgovor je pravilen. Zaradi ljubezni, pa ne telesne, ampak duhovne. Zato ona ne more dočakati nedeljskega jutra. Hiti, v njej vse kipi, ne zdrži, ker ve, v kak-

šno duhovno svobodo jo je odrešil Jezus. Ta sprememba se na njej vidi. Ona jo živi. Kaj nam mar njena preteklost, ko vendar Bog vidi v njej to, kar je iz nje naredila Božja milost. Krik njenega srca je opisan takole: »Kam so položili mojega Gospoda?« Navsezgodaj, že prvi dan v tednu, še v temi, je vstala in pritekla k Jezusovemu grobu. Kakšna naglica. Kakšna hitrica. Iskala ga je, ker je z njim izgubila vse. S sabo je vzela dragocene dišave iz daljne Indije ali pa s Himalaje, da bi po judovski šegi mazilila mrtvo Jezusovo truplo. Nobena cena ji ni bila prevelika. O tem se ni hvalisala v javnosti, da bi imeli drugi o njej dober vtis. Sama je šla h grobu, brez oči javnosti. Ovekovečila so jo njena dejanja, ne lepe besede in sladke obljube. Samo eno skrb je imela: kdo ji bo odvalil kamen?

Mučila jo je skrb. Skrbi pa ubijajo notranji mir in duha. Jezus nas svari pred zaskrbljenostjo in pravi, da je to greh: »Ne skrbite kot pogani.« Zaskrbljenost ubija in načenja zdravje. »Ali bodo moje potrebe zadovoljene in izpolnjene? Kaj bo, če

dobim manj od ostalih? Kaj se bo zgodilo na borznem trgu? Ali sem dovolj opazen in priznan? Kaj bom jedel? Ali sem v trendu z današnjo modo? Je moje telo podobno idealnim slikam fotomodelov? Kaj če zbolim? Kako bo z mojo starostjo? Ali imam še vedno ustrezno znamko pametnega telefona? Kaj če ostanem brez službe? Kaj če se ne poročim?«

Magdalena je skrbela v prazno, vnaprej, kajti ko je prišla h grobu, je videla, da je bil kamen od groba že odvaljen. Običajno se tisto, česar se najbolj bojim, tako in tako ne zgodi. Preveč me obremenjujejo kamni kot uteži na srcu, namesto da bi se

prepustil presenečenju - vstajenju iz groba problemov. Težki kamni nas ločujejo od nas samih, bližnjih, ostalih ljudi in od Kristusa. Suvereni Bog je kamen že vnaprej odvalil, medtem ko ona, obupana in objokana, ni videla izhoda. Moram iti pogumno naprej, tudi če se je kaj zalomilo in sem kje resno zavozil. Kajti kamen je odvaljen in pot vodi dlje kot lahko načrtujem tudi, ko se zgodi kaj groznega. Potrdili so, da bolečina nikoli ne izgine, le spremeni se, da postane znosna. Potem s to znosno bolečino živimo naprej in takšna bolečina nam postane nadomestilo za izgubljeno.

Marija Magdalena ni nikoli

Jezusa položila v grob, kot je to storil Jožef iz Arimateje, ko so Jezusa sneli s križa in ga položili v nov grob. Raje ga je položila v svoje srce. Ljubezen je vedno močnejša od smrti. (Vp 8,6) Ljubezen, ki je lahko umrla, nikoli ni bila prava ljubezen. Magdalena ni našla Jezusa v grobu, ampak izven groba, med živimi. Peter in tisti drugi učenec (Janez, ki ni imenovan) sta skupaj iskala Gospoda, vendar v grobu, na napačnem kraju. To je bilo edino mesto na celem svetu, kjer Gospoda zagotovo ni bilo. Tekla sta na kraj smrti in objokovanja, vendar Živega ne moremo najti in srečati v grobu. Marija Magdalena ju je v tem presegla.

Kdo ji je odvalil kamen z groba? Moč njene ljubezni je to storila. Zato ne preseneča, da je Magdalena videla drugače kot ostali. Vstalega je videla z očmi srca. (Gregor Veliki) Medtem ko sta Peter in Janez, ko sta vstopila v grob, videla mrtvaške povoje in prtič. Zato sta se obupana vrnila domov, v pogubni grob svojih pomislekov in skrbi. Ona pa je slišala glas Vstalega Gospoda. Drugi ne. Na njej se je izpolnila Jezusova

beseda: »Moje ovce slišijo moj glas in za menoj hodijo.« Bila je prva oseba, ki je videla in slišala vstalega Gospoda. Poklical jo je celo po imenu: »Marija!« Ljubezen vidi dlje kot vidijo oči. Ljubezen sliši več kot slišijo ušesa.

In kaj je po vsem tem Marija Magdalena postala? Prva ženska misijonarka, prvi velikonočni apostol – apostol, poslan k apostolom. Vstali Gospod ji je rekel: »Pojdi in povej bratom, kaj se je zgodilo. Naj gredo nazaj v Galilejo, kjer se bomo srečali.« Kakšno ponižanje za naduto moško prevzetnost! Kje so bili moški? Bili so v izbi, za zapahnjenimi vrati iz strahu pred Judi, kjer so obnavljali dogodke preteklih strašnih dni. Nobenega smisla niso več videli. Njo pa je gnala v javnost ljubezen do Jezusa. Ljubezen premaguje strah. Tam, kjer je strah, ni ljubezni. (Apostol Janez) Zanimivo, da je Jezusova smrt v celoti povezana z nasilnim moškim svetom, medtem ko je Jezusovo vstajenje povezano z nežnim ženskim svetom.

Vstali Kristus učence pošilja

nazaj, na začetek, v zeleno Galilejo, tam, kjer so se prvič srečali z njim in so bili poklicani za učence. (Mr 16,7) Pošilja jih na preverbo. Treba se je vrniti na začetek. Dobro je začeti znova, večkrat in večkrat, vse življenje, kajti Jezus se stalno razodeva v novi luči, skladno s sposobnostjo našega dojemanja. V Galileji je treba preveriti resnost svoje prve odločitve glede Jezusa. Jezus jim je pred svojo smrtjo napovedal: »Toda ko bom obujen, pojdem pred vami v Galilejo.« (Mr 14,28) A so na to pozabili. Vsak se mora vračati v svojo zeleno Galilejo, da bi (p)ostal verodostojna priča. Zakaj? Zato, ker morajo ljudje v meni videti vstalega Kristusa, sicer sem blamaža za Boga in slaba propaganda za njegovo Cerkev. Kajti na svetu je veliko rimokatolikov, pravoslavnih in protestantov, a malo kristjanov. Resnični kristjan je edino Sveto pismo, ki ga nekateri berejo. Cerkveni učitelj Avguštin je zapisal: »Ko so pogani na ulicah srečevali kristjane, so rekli, da srečujejo vstalega Kristusa!« Dokler nimam osebnega odnosa z Jezusom Kristusom, sem lahko izvrsten strokovnjak in izvede-

nec za krščanstvo in delim lepe nasvete, vendar kaj, ko tako tudi ne živim. Zaman lepo govorim o Jezusu, če moje življenje ne pričuje o njem. Moj favorit, Dietrich Bonhoeffer, je začel verovati dosti kasneje, čeprav velja za znanega nemškega teologa. Izkušnje prave vere je doživel šele na nekem verskem srečanju v New Yorku. Zapisal je: »Do takrat sem bil teolog, ne pa tudi kristjan.«

Velika noč je zmaga življenja nad smrtjo in ljubezni nad sovraštvom. Je najstarejši in največji praznik Cerkve, ki razglašava veselo novico, da nas po smrti ne čaka prazen nič, ampak naš ljubeči Oče. Kristusovo vstajenje je jamstvo našega vstajenja v novo življenje. Grob je prazen in odprt, smrt pa mrtva, zato ne iščimo živega med mrtvimi. Neznani pesnik je zapisal: »Kristus živi! Svet ga ne more pokopati. Zemlja ni dovolj globoka za njegov grob. Oblaki niso dovolj široki za pokrov njegove krste. Povzdignjen je v nebesa, a ga tudi ta ne morejo obseči. On živi v Cerkvi, v kateri gori njegova ljubezen. Živi v resnici Evangelija, ki osvobaja in razsvetljuje temo. Živi v srcih

nesmrtnih kristjanov. Velika noč je temelj naše vere. Če se ne bi zgodila, ne bi imeli v kaj verovati. Kristus živi, aleluja!»

Kaj nam oznanja velikonočno jutro? Zamislimo si popotnika, ki pride do razpotja in ne ve, katera pot je prava. Tam najde dve osebi, mrtvo in živo. Katero osebo bi vprašal za pot? Vsekakor živo. Jezus Kristus nam pravi: »Jaz sem vstajenje in življenje, kdor koli veruje vame,

bo živel, četudi umre.« (Jn 11,25) Zato naj se odvali kamen z naših src, ne le z groba. Kajti odvaljeni kamen ni zato, da bi lahko Kristus izstopil, ampak zato, da bi lahko mi vstopili in se prepričali, da je smrt mrtva, ni pa mrtev naš Gospod. Najbolj vesela novica vseh časov je prišla z najbolj žalostnega kraja, s pokopališča, zgodaj zjutraj, na prvo veliko noč.

Marija Barborič
voditeljica molitvene
skupine v
Evangeljski cerkvi
Dobrega pastirja
Novo mesto

Moč in veličina golgoškega križa

Topli sončni žarki, ki v razkošju prodirajo skozi okno, me nežno božajo in še vso dremotno prebujajo v novi dan. Kot bi mi sonce želelo sporočiti: »Vstani! Tako in tako ti bo prekratek dan.« Pa kljub temu ne vstanem. Lenobno se pretegujem in dopuščam, da mi topli žarki božajo lica. Njihova svetloba me zbada v oči, zato jih zaprem. Vendar so vztrajni, uporni, saj hočejo prodreti celo skozi veke. A jaz vztrajno tiščim oči zaprte. Rada bi še dremala,

lenarila. Žarki pa so uporni in vse močnejši, tako zelo, da mi lica že kar žarijo od njihove toplote. Ozrem se proti oknu in pogledam sonce. Tedaj v moji duši vznikne slavospev Bogu, ker je ustvaril to sonce. Kako svetlo in žareče je in kakšno moč ima! Ko zjutraj zažari, so vse luči sveta kot, da jih ni. Cvetlice se odpirajo in svoje glavice usmerjajo k nebu, da jim nežni žarki posuše kapljice nočne rose, ki se iskre kot drobni diamanti. O, Bog, sonce, ki je delo tvojih rok, me tako nežno, prijetno boža in me greje. Sonce, ki je tako žareče, da ne morem zreti vanj. Premočno je za moje oči, zato svoj pogled umikam stran in še naprej lenobno dopuščam, da me njegov

žarki nežno božajo po obrazu. Premišlujem: »Sonce, ki je tako svetlo in vroče, da ogreje površje vsega sveta, se lahko še tako trudi, pa ne more prodreti in ogreti globine človeškega srca«.

Še z večjim veseljem se prepuščam sončnim žarkom in si zamišljam, da prinašajo sporočilo od sonca: »Celo jaz, mogočno sonce, ki ponosno žarim sredi neba, zaradi česar mnogi bežijo pred mojo pripeko in iščejo senco, moram ponižno priznati, da sem le senca Boga, ki me je ustvaril. Lahko ogrejem krošnje dreves, visoke gore, planjave, prodrem celo v globeli, skrite med visokimi gorami, ogrejem morje in s svojimi toplimi žarki ogrevam zemljo in skupaj s solzami oblakov, ki napajajo zemljo, ogrejem in prebudim življenje v semenih rastlin, da pokukajo iz zemlje, rastejo in obrodijo sadove in nahranijo mnoga lačna usta. Lahko pokukam skozi okna, lahko ogrejem vso naravo in vsa telesa vseh bitij, nikakor pa ne morem prodreti v človekovo srce. Ne morem ga ogreti, ne morem v njem prebuditi novega življenja. Zato se priklanjam pred Bogom, saj sem v bistvu nemo-

čen. Jaz, ki se me mnogi veselijo in občudujejo, četudi žarim v vsej moči, nimam moči, da bi prodril v temo in hlad človeškega srca. Lahko nežno grejem ali pa nevzdržno žarim, človekovo srce kljub temu ostane hladno in temačno.« Ko to doumem, se od sončnih žarkov z mislimi preusmerim na Boga, ki se me je z nežnimi žarki milosti in ljubezni dotaknil, in to ne iz visokega neba, ampak s prezrtega križa na Golgoti. Njegovo usmiljenje je prodrlo skozi trdo lupino in od greha otrplo srce.

Križ Golgote je mnogim v spotiko, posmeh in znak sramote. A za mnoge je tudi znak upanja, svobode in izvir največje radosti. Je navdih hvaležnosti in slavošpev nemirni, tavajoči, izmučeni in od greha izmaličeni duši, ki se sreča in doživi lepoto in moč golgotskega križa, na katerem je izkrvavel Jezus Kristus, Jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta. Strašni greh nas je izmaličil, oddaljil in tudi odtujil od Boga. Od tistega trenutka, ko je človek zgrešil, beži in se skriva pred Bogom. Bog pa ga v svoji ljubezni išče. Človek beži pred Bogom, a v srcu nosi vakuum, praznino in globoko v

srcu hrepeni po Božji ljubezni in sprejetosti. In čeprav beži, si kljub vsemu ustvarja lastne bogove, ki se jih v svoji nevednosti oklepa in časti. Vendar Bog v svoji neskončni milosti in ljubezni neprestano kliče in išče človeka. Velikokrat in na veliko načinov je Bog spregovoril, nazadnje po svojem Sinu Jezusu Kristusu. Spregovoril je ravno skozi norost križa. Bog se je v svoji neskončni ljubezni odločil žrtvovati za človeka. Vsako leto nam veliki petek in velika noč govorita o največjem Božjem dejanju ljubezni. Sveto pismo opisuje to dejanje z naslednjimi besedami: »Ni imel podobe ne lepote, da bi ga hoteli videti, ne zunanosti, da bi si ga želeli. Bil je zaničevan in zapuščen od ljudi, mož bolečin in znanec bolezní, kakor tisti, pred katerim si zakrivajo obraz, je bil zaničevan in nismo ga cenili. V resnici je nosil naše bolezní, naložil si je naše bolečine, mi pa smo ga imeli za zadetega, udarjenega od Boga in ponižanega. On pa je bil ranjen zaradi naših prestopkov, strt zaradi naših krivd. Kazen za naš mir je padla nanj, po njegovih ranah smo bili ozdravljeni. Mi vsi smo tavalí kakor

ovce, obrnili smo se vsak na svojo pot, GOSPOD pa je naložil nanj [na Jezusa] krivdo nas vseh. Bil je mučen, a se je uklonil in ni odprl svojih ust, kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol, in kakor ovca, ki umolkne pred tistimi, ki jo strižejo, in ne odpre svojih ust.« (Iz 53,2-7)

Moč in lepoto golgotskega križa je doživel tudi najhujši sovražnik in preganjalec tega križa. Na poti v Damask je apostol Pavel doživel, da je pred njim zažarel križani Gospod in prvič doumel veličino in moč križa. Ob srečanju s Križanim je spoznal svojo zmoto in prevaro, v kateri je živel leta, ko je preziral križ in preganjal tiste, ki so se oklepali Golgotskega križa. V sovraštvu do križa je – kot je sam zapisal – silno besnel, divjal in dal mnoge kristjane umoriti. Verjel je v Boga in zelo se je trudil ugajati Bogu s svojo pravičnostjo, trdom, odrekanjem, dobrimi deli in s tem, da je preganjal kristjane misleč, da opravlja Božje delo. A namesto miru in veselja je doživljal ravno nasprotno. Bolj, ko je divjal proti Bogu in kristjanom, bolj je bil nemiren in nesrečen. Bog vse milosti pa se mu je razodel rav-

no v njegovem sovraštvu. Nikoli ni mogel pozabiti tistega trenutka, ko je pred njim zažarel Križani in je doživel največji čudež – odpuščanje grehov. Ko so se nežni žarki Božje milosti in ljubezni z golgotskega križa dotaknili njegovega trdega, neusmiljenega srca, mu je križ, ki ga je tako strašno preziral, postal najdragocenejši zaklad. Ne glede na ves njegov trud in vse, kar je počel v imenu religije, ničesar ni moglo ogreti in spremeniti njegovega srca, dokler ni zagledal Jezusa. Takrat se je ogrelo in spremenilo njegovo srce. Postal je nov človek, nova stvaritev. Pogled v Jezusove oči, polne odpuščanja, mu je trajno spremenil življenje. Z vso močjo se je oklenil prezrtega križa in z vsem srcem vzljubil Boga. Kolikor je prej besnel in preganjal kristjane v želji, da jih iztrebi in prepreči širjenje evangelija, toliko bolj vnet evangelist križa je postal potem. Gorel je za evangelij. Ves tedanji svet je obhodil in oznanjal Jezusa Kristusa, in to križanega (prim. 1 Kor 2,2). Ko je spoznal, kakšno žrtev je Jezus storil na Golgoti, so mu vse stvari, na katere je bil leta tako zelo ponosen, postale kakor smeti, do tedaj pre-

ganjani Kristus pa je postal njegov največji dobiček. Spoznal je, da ves človeški napor ne more izbrisati niti najmanjšega greha. Vsaka religija zahteva od človeka velike napore, da bi se ugodilo Bogu. Vendar so za Boga to le smeti, kajti nič ne more nadomestiti Božjega Sina in njegove žrtve na Golgoti.

Bog sam si je izbral križ v svojem načrtu odrešenja ljudi. Križ in samo križ je največji izraz Božje ljubezni do grešnih ljudi. Bog ni samo zaklical ljudem iz svetih nebes: »Ljubim vas!«, ampak se je iz svetih nebes spustil med nas, bival med nami in se na križu daroval kot žrtveno Jagnje. Na svojem telesu je ponesel naše grehe na križ, da bi mi grehom odmrli in živeli za pravičnost. Na križ je pribil vso našo zadolžnico, ki se je s svojimi določbami glasila proti nam. Na križu se je daroval Božji Sin, brezgrešno sveto Božje Jagnje, in na križu je Jezus izrekel zadnji zmagoslavni klic: »Izpolnjeno je, dokončano je.« Brez križa ni odrešenja. Križ in samo križ. »Bog je namreč hotel, da se je v njem nasečila vsa polnost in da je po njem napravil s sabo vse stvarstvo, saj

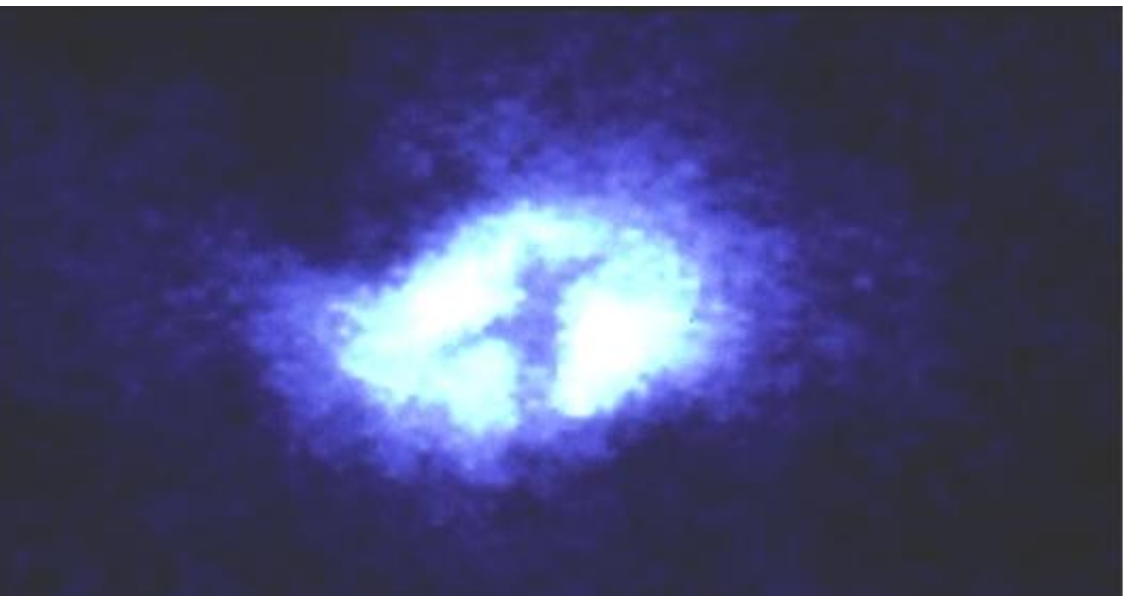
je s krvjo njegovega križa, se pravi po njem, pomiril, kar je na zemlji in kar je v nebesih.» (Kol 1,19-20)

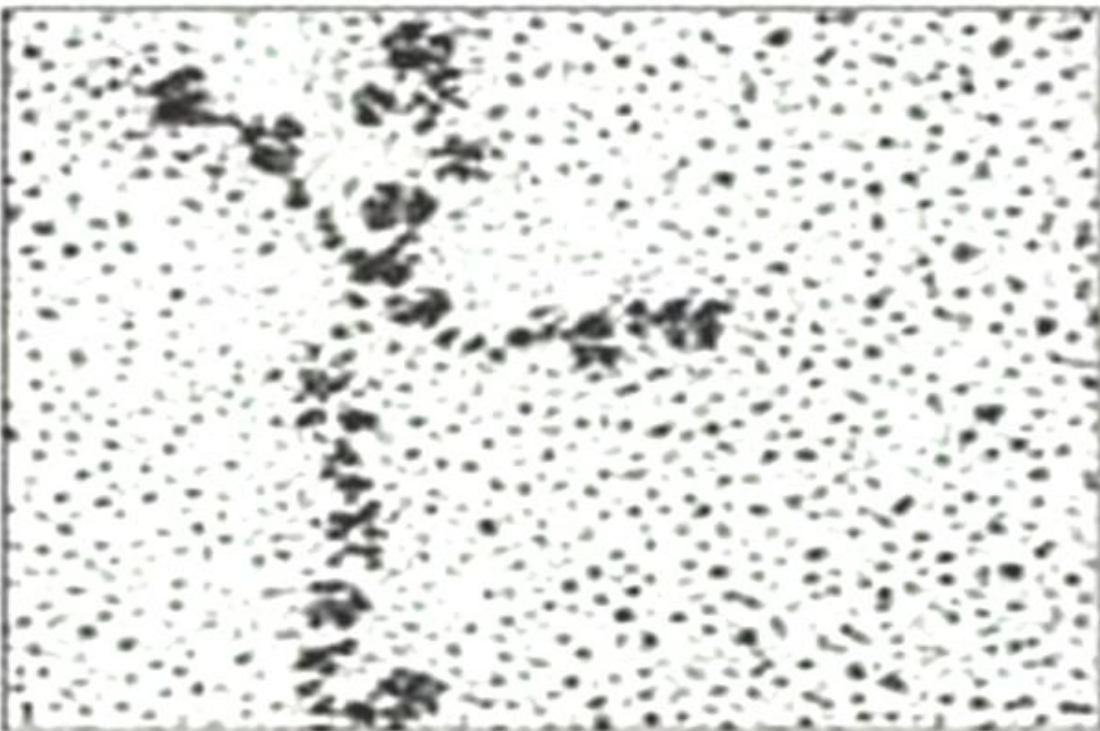
Pomembnost križa nam odstira tudi stvarstvo. Bog je križ vtisnil tako v vesolje kot v človekovo telo. V vesolju lahko odtis križa najdemo v jedru galaksije Vrtinec, kjer križanje dveh prašnih obročev kaže na prisotnost črne luknje (slika H. Ford (JHU/STScI), Faint Object Spectrograph IDT in NASA, 8. junij 1992) [slika spodaj].

V človekovem telesu lahko najdemo križ odtisnjen v proteinski molekuli *laminin*, ki je lepilo človeškega telesa in drži skupaj celične membrane. Ta element,

ki drži skupaj najmanjše sestavine našega telesa, naših organov, naše kože in nasploh vsega, ima obliko križa. V našem telesu je tako na milijone in milijone mikroskopsko majhnih »križev«, ki predstavljajo vezivo našim celicam in to nas pravzaprav drži skupaj. Še dosti bolj veličasten je križ našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki našo dušo povezuje z Bogom in ki združuje tudi nas ljudi [slika desno].

Na milijone kristjanov po svetu je spoznalo moč in veličino križa. Med njimi tudi najhujši grešniki. Kolikim obupanim, strtim, pohabljenim, obteženim, bolnim, izgubljenim je ravno križ prinesel tolažbo, upanje in reši-

tev. Poglejmo, kaj je pred desetletji zapisala slepa vernica Fanny J. Crosby, ki je tudi doživela moč, lepoto in veličino križa. Čeprav slepa, ujeta v črno temo, je v srcu nosila luč križa. Napisala je na stotine pesmi in himen, ki se pojejo po vsem svetu. Te pesmi so prinesle mnogo blagoslova, utehe in upanja mnogim, ki so šli skozi najmračnejše globeli. Kljub temu, da Bog ni ozdravil njene telesne slepote, je ljubila Boga in se veselila zaradi Boga, ker jo je ozdravil najhujše slepote – slepote greha. V eni od svojih pesmi je zapisala, kaj ji pomeni križ, na katerem je umrl Jezus Kristus, ki ji je odpustil vse gre-

he in je v njeno slepoto prinesel smisel, upanje in radost:

Jezus, h križu vodi me,
tam je vir rešenja,
ki pošilja z Golgote
reke ozdravljenja.

Refren:

Križ samo, križ samo,
dviga me v višave,
tam ob njem najlepše se
širijo dišave.

Moja želja in molitev je, da bi še mnogi doživeli moč in veličino Jezusovega križa, da bi jim ta golgotski križ postal vir upanja, odrešenja in največjega veselja.

Lea Brkič

voditeljica veroučnih
aktivnosti v
Evangeljski cerkvi
Dobrega pastirja
Novo mesto,
animatorka in
moderatorica na
področju družbenih
dejavnosti Cerkve

Hozana ali križaj ga

Velikonočni prazniki so minili, ravno tako tudi cvetna nedelja. Toda za resnične Jezusove učence je vsak dan praznik, če se le spomnimo dogodkov Jezusovega vstopa v Jeruzalem, njegovega križanja in vstajenja od mrtvih. Ti dogodki niso le zgodovinski, ampak imajo pomen za vse človeštvo tudi v 21. stoletju.

Ko je šel Jezus za praznik v Jeruzalem, so ga spremljale množice, ki so ga pozdravljale s palmovimi vejami in vzklikale:

»Hozana! Blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu.«
Prevod besede hozana pomeni »reši, prosimo te.«

Zakaj so ljudje tako pozdravljali Jezusa? Zato, ker so videli njegova dela: ozdravljaj bolne, obujal mrtve, nahranil lačne, se ukvarjal s posamezniki in množicami. Kdo si ne bi želel imeti takšnega kralja, ki bi jih lahko rešil rimske oblasti. Takšnega kralja so ljudje pričakovali in zdaj je bila priložnost, da se to zgodi, kajti Jezusova dejanja so bila posebna. Vendar ista množica je kmalu spremenila svoje mnenje o Jezusu. Namesto »Hozana, blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu« so

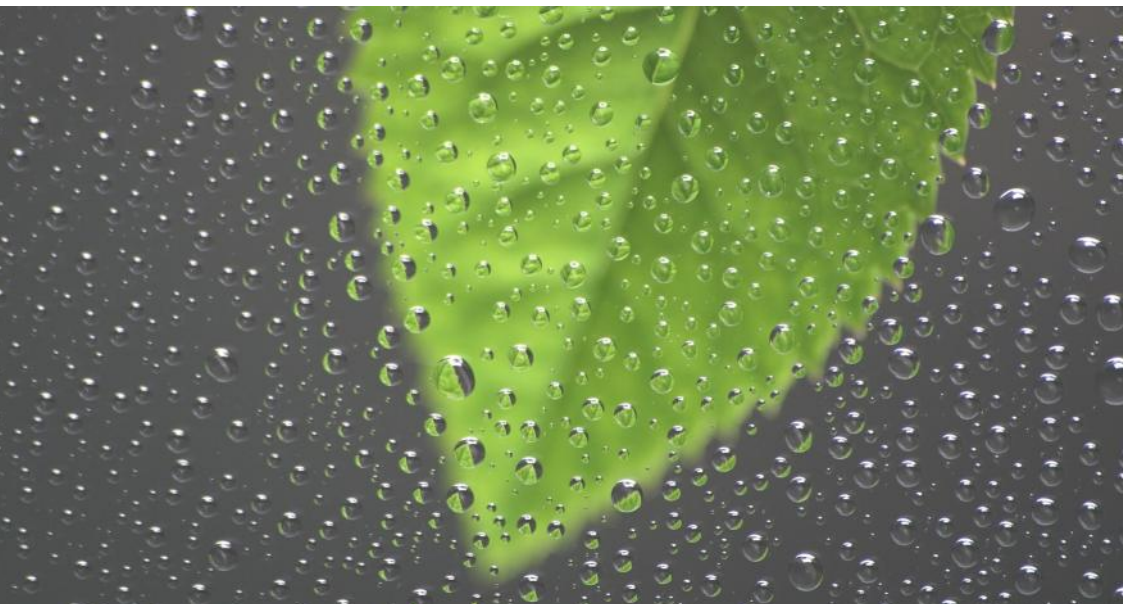
na Pilatovo vprašanje, kaj naj naredi z Jezusom, vzklikali: »Križaj ga, križaj ga.« Zgrešili so bistvo Jezusovega prihoda na svet. Ni se dokazal tako, kot so pričakovali. Ni se zoperstavil rimski oblasti in jim pokazal svojo moč. Dovolil je, da so ga ujeli in mu sodili. Ljudje so spregledali njegovo poslanstvo – odrešitev izgubljenega človeka. Zato ne preseneča, da so tako hitro zamenjali vzklik zmagozavja z zahtevo po križanju.

Tudi nam se postavlja vprašanje: »Kaj naj storim z Jezusom?« Ali sem ga pripravljena z vsem srcem slaviti, častiti in se mu zahvaljevati za njegovo delo odrešenja? Sem mu pripravljena dati namesto palmovih

vej na razpolago svoje srce, polno hvaležnosti za njegovo daritev?

Vsi, ki smo že spoznali Jezusa kot svojega osebnega Odrešenika, želimo dvigniti svoj pogled in vsak dan znova počastiti njegov vstop, ne v Jeruzalem, ampak v naša življenja. Vsi, ki ga še ne poznajo, pa ga imajo priložnost spoznati kot osebnega Odrešenika, saj se želi razodeti prav vsakemu.

Prav je, da vsak dan dvigamo slavospev našemu Gospodu Jezusu Kristusu, križanemu in vstalemu od mrtvih. Njemu slava skozi vse rodove, na veke vekov, kajti iz njega, po njem in zanj je vse. Amen.

Rebeka Jovanović

Hrast

Najmočnejši hrast v gozdu ni tisti, ki je zavarovan pred nevihto in skrit pred soncem. Najmočnejši je tisti, ki stoji na odprtem, kjer se mora boriti za svoj obstoj pred vetrovi, nalivi in žgočim soncem. Zaradi teh stvari hrasti poženejo globlje korenine.

V Svetem pismu najdemo zelo lepo prisposodbo, ki odstira pomembnost korenin pri drevesu: »Kakor ste torej sprejeli Gospoda Jezusa Kristusa, v njem živite, ukoreninjeni in sezidani v njem ter utrjeni v veri.« (Kol 2,7)

V tej vrstici lahko opazimo tri prisposodbe: beseda »ukoreninjeni« spominja na drevo in korenine, beseda »sezidani« spominja na gradnjo hiše, beseda »utrjeni« pa spominja na fizično in moralno moč.

Prva prisposodba govori o drevesu, trdno zakoreninjenem v zemljo. Njegove korenine ga

naredijo stabilnega in ga hrani. Brez korenin bi ga podrl veter in bi umrlo. Pognati korenine pomeni položiti svoje zaupanje v Boga. V Bogu zajemamo moč za svoje življenje; brez Boga ne bi mogli živeti.

Druga prisposodba govori o dobrem temelju, ki daje hiši stabilnost. Če so temelji trdni, bo hiša obstala v vseh vremenskih

in drugih naravnih pojavih. Biti utemeljen v Kristusu pomeni konkretno odgovoriti na Božji poziv, zaupati v Boga in uresničevati Božje besede.

Tretja prisposoda govori o stanovitnosti v veri. Miselni tok današnjega sveta želi izriniti Boga iz življenja posameznika in družbe ter skuša ustvariti »raj« brez Boga. Toda izkušnja

nas uči, da svet brez Boga postane »pekel«, kjer prevladujejo sebičnost, medsebojni spori, sovraštvo, pomanjkanje prave ljubezni in upanja.

Zato se oklepajmo Boga, ker bo le tako naša »hiša življenja« stala na pravih temeljih, naše »korenine« pa bodo trdne in pripravljene na življenjske nevihte.

Tjaša Golobič Štucin
Zvest prijatelj
naš je Jezus

Bratje in sestre, dragi prijatelji! Kristjani imamo najboljšega prijatelja, ki je vedno z nami, kot pravi tudi pesem *Zvest prijatelj naš je Jezus*. Pesem v treh kiticah povzame naše življenjske zgodbe, ki so si, kljub temu, da so zelo različne, v svojem bistvu precej podobne. Zgodba vseh nas je namreč takšna: »Saj smo vsi grešili in izgubili Božjo slavo, opravičeni pa smo zastonj, po njegovi milosti, prek odkupitve v Kristusu Jezusu« (Rim 3, 23-24).

Ljudje imamo namreč v življenju veliko bremen, a malo tistih prijateljev, ki so jih pripravljene z nami nositi. Velikokrat nam opeša srce, a malo je tistih, ki to vidijo in nas primejo pod roko, da ne opešamo, in z nami molijo. Velikokrat hodimo v samotni, čeprav smo obkroženi z ljudmi, svojih tegob pa nimamo s kom deliti.

Vendar obstaja nekdo, ki je

vedno zvest prijatelj – ime mu je Jezus. On nas razume, saj je kot človek nesel vsa bremena sveta na svojih ramah. Zato je on naš zvest in sočuten prijatelj. Jezus je skrben do nas vseh, saj Božja beseda pravi, da še danes na Očetovi desnici z molitvijo posreduje za nas, da ne bi opešali (Rim 8, 34).

Kakšna milost, slava in moč ljubezni, s katero Jezus skrbi za nas. Ob tolikih razlogih za upanje in pogum ne moremo, da bi ostali ravnodušni. Iz globin naših src naj pride spev hvalež-

nosti za to dragoceno prijateljstvo, ki ga imamo z Jezusom, in v tej zaupljivosti si zapojmo pesem *Zvest prijatelj naš je Jezus*:

Zvest prijatelj naš je Jezus,
On bremena lajša nam.
Naj srce ti ne opeša,
saj v molitvi nisi sam.
Včasih blodimo v samoti,
včasih dan je poln težav,
a zakaj tegob bi svojih mu
v molitvi ne predal?

Ko skušnjava te obide,
ko boli te duša vsa,

ne obupaj v tej samoti,
mir v molitvi te obda.
Veš, da čaka te prijatelj,
čaka, da olajša križ.
Pridi k njemu, on te vabi,
le pri njem pomoč dobiš.

Če potr si in utrujen,
če bolezen te teži,
pridi k Jezusu v molitvi,
on vso žalost nam teši.
Jezus naš je spremljevalec
sredi zemeljskih nadlog,
varno nosi te v naročju,
On Gospod je naš in Bog.

Katja Brkič Golob
vodja slavnine in
glasbene skupine ter
Cerkvenega mešanega
pevskega zbora v
Evangelijški cerkvi
»Dobrega pastirja«
Novo mesto,
duhovnica,
teologinja in
psihologinja

Jezus na vrtu Getsemani: Iz smrti v življenje

Prišli so na kraj z imenom Getsemani, in Jezus je rekel svojim učencem: »Sedite tukaj, dokler bom molil!« S seboj je vzel Petra, Jakoba in Janeza. Osupnil je od groze in začel trepetati. Rekel jim je: »Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in beditel!« In šel je malo naprej, se vrgel na tla in molil, da bi šla, če je mogoče, ta ura

mimo njega. Govoril je: »Abba, Oče, tebi je vse mogoče! Daj, da gre ta kelih mimo mene, vendar ne, kar jaz hočem, ampak kar ti!« Nato je šel in ugotovil, da spijo. Petru je rekel: »Simon, spiš? Nisi mogel eno uro ostati buden? Bedite in molite, da ne pridete v skušnjava! Duh je sicer voljan, a meso je slabotno.« Spet je odšel in molil z istimi besedami. In ko se je vrnil, je spet odkril, da spijo. Njihove oči so bile težke in niso vedeli, kaj bi mu odgovorili. Prišel je tretjič in jim rekel: »Še vedno spite in počivate? Dovolj je! Ura je prišla. Zdaj je Sin človekov izročen v roke grešnikov. Vstanite, pojdemo! Glejte, tisti, ki me je izročil, se je približal.« (Mr 14, 32-42)

Pred tremi meseci je umrl moj tast, poslabšanje njegovega zdravstvenega stanja je bilo nenadno, nihče ni pričakoval, da bo umrl, sploh pa ne potem, ko je že drugič premagal raka. Sodelavka in dobra prijateljica mi je včeraj povedala, da je njena najboljša prijateljica zbolela za rakom. Slišala sem, da se je nekdo ločil. Brala sem o grozotah genocidov, ki se še vedno dogajajo po svetu. V novicah sem prebrala, da je vse več trgovanja z belim blagom – z ljudmi, tudi že v Evropi in celo pri nas. Zakaj Bog dovoli, da se vse to dogaja? Vsi ti trpeči se morda počutijo osamljeni, sami in zapuščeni od Boga.

Zapuščenost in osamljenost sta težki besedi. Ob besedi zapuščenost se mi porodijo različne slike. Kot bi videla zemljo, ki je bila nekoč obdelovana, zdaj pa na njej raste »šavje« in se tam zbirajo kače, divje grmičevje s trnjem; uničene in bombardirane hiše («pustoš od pustoša») in prestrašeni otroci, ki stojijo na pragu svojih uničenih domov; starejši ljudje, ki živijo sami v svojem svetu, izolirani, brez družine in prijateljev; izgubljeni in propadli odnosi med

prijatelji in ljubljenimi; temina in sence, ki padajo v mrzlo dolino.

Ravno o tem piše tudi evangelist Marko. Piše o agoniji trpljenja in smrti, skozi katero mora iti tudi Jezus. Evangelist Marko se že na začetku evangelija osredotoča na bistvo sporočila – to pa je radostna vest o Jezusu Kristusu, Božjem Sinu (1,1). Njegov evangelij je izrazito soteriološki – bistvo je v odrešenju. V celem evangeliju je Jezus prikazan kot ljubljen Božji Sin, s pomočjo katerega je prišlo Božje kraljestvo na zemljo. V tem odlomku pa evangelist spremeni perspektivo in govori o Jezusu – Sinu človekovem, ki mora čez agonijo trpljenja.

Dogodek v Getsemanih prikazuje Gospoda, ki trpi in je slaboten. Njegova zemeljska pot doživi obrat: do sedaj je javno deloval in ozdravljaj, pridigal in delal dobro, zdaj pa bo kmalu ujet in križan. Jezus sam potrebuje globoko molitev in velik napor, da sprejme ta trnov pot, ki se bo zaključi z nasilno smrtjo. Njegova izkušnja v Getsemanih je sestavljena iz strahu pred trpljenjem in strašno izku-

šnja navidezne Očetove odsotnosti. On želi pokazati, da se take preizkušnje lahko rešijo le z molitvijo.

V prebranem odlomku najdemo tudi ključno teološko resnico: Jezus, ki ima vso oblast v svojih rokah, ni junak brez trpljenja, ki ga zmore preživeti samo v molitvi z Bogom. Marko želi predstaviti kristološko resnico, da je Jezus Bogočlovek – tako Bog od pravega Boga kot tudi človek. Marko opozarja, da na Jezusa ne smemo gledati samo kot na Božjega Sina in Boga, ampak ga je treba pogledati tudi kot na človeka. Tudi v Bogočloveku so neizbežni trenutki trpljenja, končno celo smrti, ki jo sprejme, da reši ljudski rod. Trpljenje kot sestavni del človeka ostaja velika skrivnost, ki bo za vedno ostala nedoumljiva, čeprav svoj smisel in globino dobiva ravno v Kristusovi daritvi. Molitev v Getsemanih je v primerjavi z drugimi molitvami v Marku najpopolnejša. To je prvič, da Jezus učencem da jasno vedeti, da potrebuje molitev in pred njimi odkriva svoje najgloblje notranje razpoloženje, ki je depresija, melanholija, žalost. V nadaljevanju si poglej-

mo nekaj ključnih motivov iz odlomka in jih poskusimo aplicirati na naše krščansko življenje.

Učenci

V Markovem evangeliju so učenci zelo pogosto omenjeni. Prvič Marko govori o učencih, ko piše o obisku v hiši pri Leviju (prim. 2,15). Tam sedijo skupaj s cariniki in grešniki, ki so sloveli kot izločenci. Jezus in učenci so vedno skupaj, skupaj pridigajo, ozdravljajo, hodijo in oznanjajo evangelij. Jezus vse deli z učenci, oni so izbrani kot nov Božji narod, da razširjajo evangelij. Jezus celo v samoto in molitev vzame s sabo učence, da bi lahko vse delil z njimi. Kristus ne drži evangelija samo zase, ampak ga zaupa tudi svojim učencem. Čeprav so se razbežali, ne dvigne rok od njih, ampak jih spet zbere.

Dobro je vedeti, da sva tudi jaz in ti lahko Jezusova učenca. Čeprav sediva skupaj »s cariniki in grešniki«, čeprav sva grešna in polna strahov, sva za Jezusa dovolj dobra, da z nama deli svoje trpljenje in nama celo zaupa poslanstvo, da razširjava evangelij. Jezus

nam je zaupal nalogo – tudi mi smo njegovi učenci.

Molitev

Glagol moliti je omenjen že na samem začetku delovanja v Galileji. V celem evangeliju je molitev prikazana kot neizbežni element, ki Jezusu in učencem omogoča, da uspešno delujejo in živijo. Molitev, ki je živa in iskrena, je tudi uslišana. Ampak hkrati vidimo, da vsaka molitev ni namenjena temu, da je uslišana. Pri Jezusovi molitvi v Getsemanih vidimo, da Jezus sprejema Očetovo voljo in verjame, da je to prava pot zanj, čeprav moli nekaj drugega, in

sicer da bi šel »kelih trpljenja« mimo njega. Vera ni moč pozitivnega mišljenja, ampak je odprtost in popolno zaupanje v Božje vsemogočno delovanje. Molitev je izredno povezana z vero v Očeta, ki želi dati najboljšo. V Getsemanih je izražena največja globina molitve, saj Jezus moli za svoje osebne težave in v molitvi izpoveduje svoje najbolj notranje občutke in čustva. Učenci prepoznajo, da ga tesnoba sili, da se obrne na Boga. Učenci lahko ob tem doumejo, da duševno stanje, v katerem se je Jezus znašel, ni ovira za njegov odnos z Bogom. Molitev mu je v resnici

omogočila, da se je povsem prilagodil Očetovi volji; takšna prilagoditev pa ni avtomatska in sama po sebi razumljiva.

Kako molim jaz, kadar se znajdem v žalosti, tesnobi, obupu? Kam takrat povzdigujem svoje oči? H komu se takrat obračam? Ali iščem pot v kompromisih, meditaciji, pozitivnem mišljenju, pri drugih ljudeh, v alkoholu, drogah? Molitev je sestavni del krščanskega življenja, zato ne moreš biti vernik in ne moliti. Molitev v resnici daje verniku identiteto. Samo na podlagi molitve lahko gojimo odnos z Bogom, zato v molitvi raste naša vera.

Trije izbrani učenci

Ti trije učenci – Peter, Janez in Jakob – so bili z Jezusom že na gori preobrazbe in pri oživiljanju Jairove hčere. Sedaj so z njim v najranljivejših trenutkih v getsemanskem vrtu, ko postaja slika o Jezusovi identiteti povsem jasna. Do tam je Jezus viden kot Bog, ki dela čudeže, ozdravlja, bodri, množi hrano ipd. V Getsemanih pa doživi trenutek človečnosti, strahu in slabosti. Tem trem učencev je razodeta dvojna Jezusova

identiteta in postanejo prvi, ki spoznajo, da je Jezus Bog in človek. Številka tri označuje popolnost, dovršenost, tudi Bog je Troedin in je zato popoln. V Getsemanih je bilo 12 učencev, osem jih je ostalo na obronkih, trije pa so šli z Jezusom bolj v notranjost.

Podobno je tudi z nami. Včasih se bomo znašli na prvi bojni liniji, včasih bomo na obronkih. Ne smemo razviti ljubosumja, zavisti ali grenkobe. Kajti tisti, ki so na prvih bojnih linijah, so tudi bolj napadeni. Če ostanemo v ozadju, imamo še težjo nalogo, ker moramo moliti za tiste, ki so v ospredju. Omenjeni trije učenci so namreč zaspali, toda za osem preostalih učencev ne vemo, če so zaspali. Upam si trditi, da niso, ker so stražili, da je imel Jezus mir. Zato ni pomembno, na kateri poziciji sem, pomembno je, da Bogu služim s predanostjo.

Osuplost od groze, trepetanje

Jezus se je v Getsemanih, preden je začel moliti, ustrašil. Jezikovna struktura je takšna, da opisuje skrajno stopnjo strahu in trpljenja z najmočnejšimi

in najglobljimi občutki. Vendar ta strah ni le psihološki in čustven, ampak govori o resnobnosti Jezusovega doživljanja. Glagol, ki je tukaj uporabljen, ne govori o tem, da se je Jezus zaradi misli na trpljenje in križ ustrašil in je postal zato žalosten. Jezus je namreč vedel, kaj ga čaka. Vedel je, da Rimljani kaznujejo s križanjem in ga ni bilo v resnici strah fizične bolečine. Jezusu se je soočil s trpljenjem in strahom zaradi popolne Božje odsotnosti. V tem kontekstu sledi največja kriza njegovega bitja. Ni ga strah fizične bolečine, strah ga je tega, da bo njegov Oče odsoten. Bog deluje v trojstvu, kot Bog Oče, Bog Sin in Bog Sveti Duh, v katerem božanske osebe med sabo sodelujejo. Vendar se v tem kontekstu Jezus znajde sam – kot Bogočlovek – v odsotnosti Boga Očeta. Če pogledamo še natančneje, ugotovimo, do je do sedaj Jezus o sebi govoril v tretji osebi, kot o Sinu človekovem, zdaj pa govori o sebi v prvi osebi: »Moja duša je žalostna do smrti«. Čeprav je na videz res videti, kot da se je Bog Oče umaknil od Jezusa, v resnici ni tako. Molitev v Getse-

manih in smrt Kristusa na križu je v resnici največji razkol znotraj Boga samega, ki ga Bog dejansko doživlja. Bog Oče namreč trpi, lomi se mu srce, ko gleda na umirajočega Sina, vendar mora dopustiti, da ta kelih trpljenja ne gre mimo njega; Bog Sin trpi zaradi »navidezne« odsotnosti Boga Očeta; Bog Sveti Duh, ki vse tri povezuje z ljubeznijo, je ob tem nemočen, saj ve, da ne more opraviti svoje siceršnje naloge tolažbe. Protestantski teolog Moltmann je to opisal kot smrt razpetega Boga na križu, ki za zmeraj spremeni zgodovino človeštva.

Kristjani imamo Boga, ki ve, kaj je trpljenje, ki je ustvaril človeka in šel čez agonijo. Ve, kaj je zapuščenost, ve, kaj je odsotnost, izigranost, ponižanje. Njegova duša je žalostna, zato se Bog zdrzne, ko trpijo pravični ljudje na zemlji. Vendar daje svobodo, da vsakdo izbere, ali bo delal dobro ali slabo. Bodimo hvaležni, da imamo takega Boga. V resnici ne potrebujemo Boga, ki bi odstranil zlo iz sveta, ampak potrebujemo Boga, ki je bil v Auschwitzu, kot je rekel teolog Moltmann »Jezus

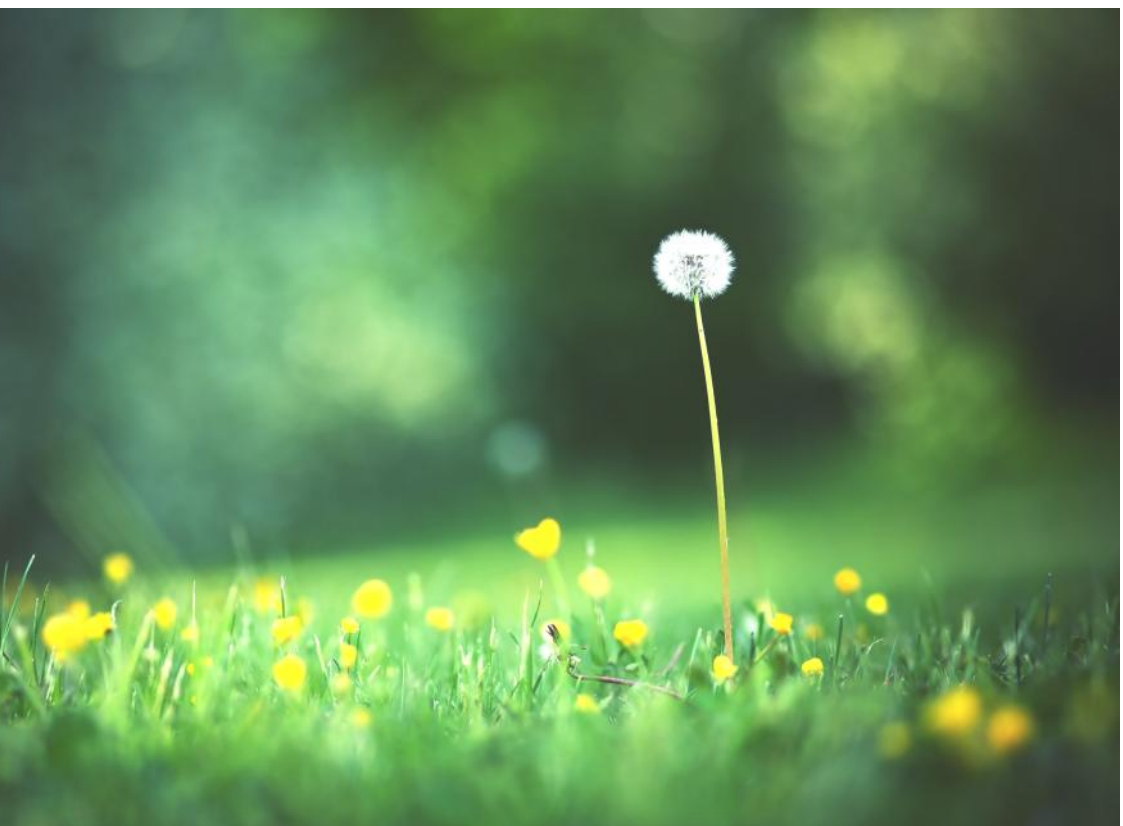
je bil ubit v Auschwitzu, umrl je v plinski celici. Jezus je bil mučen v Argentini. Jezus je umrl kot suženj v Ameriki. Jezus je bil ustreljen v Srebrnici. Itd.«

Neka stara pesem nosi naslov *Si bil tam, ko je križan bil Gospod? Si bil tam, ko je v grob bil položen*. Jim Cone, afroameriški suženj, je zapisal: »Nihče ne pozna mojih muk in trpljenja, nihče ne pozna moje bolečine, melanholije in žalosti, nihče ne pozna moje zapuščenosti, osa-

mljenosti in strahu, nihče – razen Kristus.« Duša našega Jezusa je žalostna tudi danes, kadar trpijo pravični, vendar jim Bog daje moč, da zdržijo boj do konca.

Poziv k bdenju

Glagol »bdeti« Marko uporablja v najpomembnejših trenutkih in z njim opisuje pomembnost tega, da so učenci vedno pripravljene na vse, kar bi se lahko zgodilo, da jih nič ne bi moglo presenetiti. Bdenje in molitev sta povezana z Bogom. Bdenje

je zbranost, ki človeku omogoča, da se zaveda sebe in svojih poti. Človek jasneje vidi in je bolj odprt za Božje delovanje, če bdi oziroma je buden. V Getsemanih Jezus izreče zahtevo po bdenju in v opisu tega dogodka je uporabljen glagolski čas, ki kaže na trajnost. Tisti, ki moli, mora biti buden. Bdenje in molitev v resnici očuvata učenec, da ne padejo v apatijo. Brez bdenja in molitve, to je stalne odprtosti za Boga in skupnosti z Jezusom, ne bi obstali.

Kako pa je z nami? Ali smo dovolj budni? Ali spregledamo sovražnikove napade? Ali postajamo vse bolj apatični in nam je vseeno za vse? Biti moramo pripravljeni, biti moramo budni za dogajanje okoli nas.

Ura

V Markovem evangeliju se beseda *ura* ne uporablja v kontekstu kronološkega časa, ampak več kot to. V Getsemanih Jezus najprej moli, naj gre ta ura mimo njega, po molitvi pa pride ura, ko je pripravljen, saj je s pomočjo molitve »to uro trpljenja« sprejel. V kontekstu teologije se čas oziroma ura (gr. *kairos*, ne *kronos*) nanaša

na to, da se vse dogaja po Božji volji in da je Bog dovršitelj ugodnega trenutka (gr. *kairos*). Čas rojstva in čas smrti nista kronološko obarvana, ampak gre za dogajanje, ki se zgodita ob pravem, to je ugodnem času ali trenutku. V judaizmu je čas razumljen kot eshatološka odreditev; Judje uro oziroma čas razumejo kot dovršitev izpolnitve (prim. Dan 11,40-45). Za ljudi vzhoda ni pomembno, kdaj se nekaj zgodi, ampak kaj se v nekem času zgodi. Za Marka čas v tem kontekstu ne označuje samo kronološkega časa, ampak od Boga Očeta dopuščen čas nekega dogodka. Ko Jezus govori učencem, da morajo biti pripravljeni in budni, ko bodo v preizkušnjah, v resnici govori o trenutkih njihovega preganjanja, ki pa niso časovno določeni.

Kako je z našim »ugodnim« ali »manj ugodnim časom«? Kako je s trenutki preizkušenj, čez katere gremo? Vsak človek gre čez takšne trenutke. Če ne prej, takrat ko prihaja čas smrti, saj nihče ne ve, kdaj bo umrl. Toda Sveto pismo obljublja, da pravični človek tudi ob smrtni uri ne bo sam, kar potrjuje tudi

molitev v Getsemanih, zaradi katere postane Jezus pripravljen sprejeti dogodek svoje smrti (»Ura je prišla«). Jezus ne govori o času v smislu: »Čas je da, me ubijejo«, ampak želi učencem povedati, da pred molitvijo še ni bil pripravljen sprejeti dogodka svoje smrti, sedaj – po molitvi – pa je pripravljen sprejeti ta dogodek kot Božjo voljo in zato lahko reče: »Ura je prišla.« Enako velja tudi za nas. Ko smo v preizkušnjah, pojdemo v molitev, kajti le tako bomo lahko rekli: »Ura je prišla«, in bomo postali pripravljeni sprejeti breme.

»Abba«

»Abba« je edinstven termin, ki ga srečamo v evangelijih in tudi pri apostolu Pavlu (prim. Rim 8,15 in Gal 4,6). To Jezusovo naslavljanje Boga z »Abba« v resnici nakazuje na odnos, ki ga je imel z Bogom. To je intimen in sinovsko-očetovski odnos. Pogovarjal se je z Bogom kot otrok s svojim očetom, to pomeni pristno in zaupljivo, hkrati pa tudi spoštljivo in poslušno. Molitev v Getsemanih prikazuje proces učenja pri Jezusu: celo Božji Sin se uči poslušnosti v molitvi, saj Božja

volja nikoli ni bila, da bi ga Bog kaznoval, da Jezusa mučijo, križajo in ubijejo. To vse Oče dopušča brez vtikanja in vpletanja. Očetova volja je samo to, da Sin ne pobegne, ampak da potrpi.

Izraza »Abba«, ki pomeni »Dragi očka«, si judje ne upajo izgovarjati kar tako, niti si ne upajo Boga imenovati s takimi besedami, a je Jezus kljub temu to vedno počel. Jezus edino na križu ne reče: »Moj očka, zakaj si me zapustil?«, ampak reče: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?«

Podobno literarno konstrukcijo kot zgodba o Jezusovem žrtvovanju ima v Stari zavezi zgodba o Izaku in Abrahamu. Izak je Abrahamov ponižni, poslušni sin, ki je pripravljen na daritev sebe, da bi ustregel Očetu. Tudi Izak, ko čaka na to, da bi ga oče Abraham daroval, vpraša svojega očeta: »Abi [to je Očka], kje pa imamo žrtev?« Izak je tako predlika nebeškega Sina, ki postane resnična daritev za odpuščanje grehov. In tako kot Jezus imamo tudi kristjani v nebesih »Abba« Očeta, ki je naš Očka, h katere-

mu se lahko zatekamo.

Kelih, čaša

Prvič se v Markovem evangeliju kelih omenja v povezavi z židovskim običajem pranja rok, čaš, vrčev in loncev, ko Jezus govori o tem, da so farizeji hinavci, ker s prstom kažejo na druge, kako so nečisti, in poslušalce opomni, da mora biti posoda najprej čista odznotraj (prim. Mr 7). Jezus pri zadnji večerji učencem ponudi piti iz keliha, ki je »njegova kri, kri Zaveze, ki se preliva za mnoge« (Mr 14,23), potem v svoji borbi v vrtu Getsemani pa moli k Očetu, naj gre ta kelih mimo njega (Mr 14,36). Kelih je simbol teže poti. Na podlagi tega keliha obljublja Jezus novo zavezo, ki je njegova kri, ki se preliva za mnoge. Človeka ne pušča samega v trpljenju, ampak pove, da bo vsak človekov križ nosil z njim. Trpljenje, to skrivnost življenja, mora vsak človek dati skozi. Vendar človek ni sam in zapuščen, ampak je v skupnosti, ker je Jezus to trpljenje vzel nase.

Pojem *kelih* se omenja že v Stari zavezi, kjer označuje lakoto, opustošenje, srd (prim. Iz

51,17-19; Jer 25,15-18). To čašo oz. kelih Bog nameni grešnemu Jeruzalemu. Čaša predstavlja dogodke obsodbe, zasmeševanja in nasilne smrti in je simbol Božje sodbe za grešna in nespreobrnjena srca. Toda Jezus se je ponižal do te mere, da je ta kelih, ta Božji srd, ki je bil v Stari zavezi namenjen Jeruzalemu in vsem grešnikom oziroma prestopnikom, vzel nase. Kar je bilo namenjeno grešnikom in prestopnikom, je zadelo tistega, ki je bil na najpristnejši način povezan z Bogom in ki je bil v srcu najbolj čist. Kelih oziroma čaša je torej stičišče milosti in sodbe, zato Jezus, medtem ko je molil v vrtu Getsemani, v kelihu ni prepoznal samo hudega trpljenja, ampak tudi sodbo Boga.

Jezusova agonija v Getsemanih je povezana s kelihom. Jezus prosi, naj gre ta kelih mimo njega. Nedolžna žrtev, ki ni kriva, prevzema nase kelih Božjega srda, žalosti, trpljenja. Kaj vse je Jezus videl, ko je v Getsemanih pogledal v ta kelih? Videl je posilstva, trpljenja, umore, vojne, sežiganja, brutalnosti, videl je materializem, preklinjanje Boga, apatijo,

neodločnost; videl je sram in krivdo, videl je vse grehe človeštva, ki so se zgodili v preteklosti in se bodo še zgodili v prihodnosti. Zato je bila zanj agonija v Getsemanih večja, kot je bila tista na Golgoti. Ko je pogledal v kelih, je videl tudi mene, videl je moje ostudne grehe, ki so njega – nedolžno žrtev – zadeli kot puščica. In ko je vse to videl, se je vseeno odločil, da ta kelih sprejme. Kakšna milost!

Učenec Peter

Peter zavzema prvo mesto med učenci. Jezus je spremenil njegovo ime iz Simona v Petra. A v Getsemanih, ko ga Jezus poziva, naj bdi z njim, in Petru to ne uspe, ga Jezus pokliče s starim imenom. Peter se prvi upa ukrepati, vendar je tudi prvi, ki je zgrešil. Preveč je bil zaverovan vase. Peter zanika Jezusovo identiteto, ko ga zataji, s tem pa izgubi tudi svojo. V Getsemanih zaspi, ker trpljenju še ni bil kos. Trpljenja ni zmožen rešiti z borbena molitvijo.

Kolikokrat mora Jezus tudi mene poklicati po mojem starem imenu? Kolikokrat me mora spomniti na mojo staro

naravo, čeprav vem, da sem v njem nova stvaritev? Kolikokrat se vrnem nazaj na stara pota?

Skušnja

Jezus v Getsemanih poziva svoje učence, naj bdijo in molijo, da ne bi padli v skušnjava (Mr 14,38). Skušnja nas vodi v greh. Satan preizkuša Jezusa, da bi Jezus prenehal s svojim bojem, farizeji želijo njegovo znanje preizkušati, da bi ga ujele v Besedi, vendar Jezus nadvlada vse. Jezus učencem pove, da morajo moliti, če želijo dobiti moč, da ne bi padli pod skušnjava. Zato molimo, da ne bi padli v skušnjava.

Duh

Jezus v zgodbi omenja, da je duh voljan. Duh se spušča nadenj v obliki goloba in je z Jezusom v puščavi. V eshatološkem govoru Jezus pripravlja učence na nejevolje, ki se bodo zgodile, in jih opogumlja z obljubo, da bo Duh z njimi. V Getsemanih pove učencem, kako je duh voljan, telo pa slabo (Mk 14,38). Duh in zli duh sta v nasprotju, na eni strani je Sveti Duh, ki človeka osvobaja in ozdravlja, na drugi strani je zli duh, ki človeka zaslužnjuje in

muči. Jezus kaže na to, da je Božji Duh vsemogočen in da osvobaja ljudi od hudiča. To je znak Božjega delovanja, ki človeka vodi do svobode. Psalm 51,14 govori o tem, ko pravi: »Vrni mi veselje svojega odrešenja, z voljnim duhom me podpiraj.«

Božji Duh je dar človeku in mu daje moč, da je vsak dan bolj podoben Bogu. Človek potrebuje molitev, da bi bil sposoben in pripravljen sprejeti Božjega Duha, ki človeku pomaga v borbi z grehom in zlom. Spoznati Božjega Duha ne pomeni odre-

či se svoji osebnosti, ampak pravzaprav pomeni svojo osebnost dobiti.

Telo

Jezus pred prihodom v vrt Getsemani daje pri zadnji večerji učencem kruh in pravi, da je to njegovo telo. V Getsemanih sta v nasprotju slabost telesa in volja duha. Telo v tem kontekstu označuje človeka kot celoto, kot osebo. Pri konfliktu med telesom in duhom se ne odslikava naravno nesodelovanje med telesom in dušo kot dve- ma sestavinama ljudske narave, ampak je izraženo stanje, v

katerem se človek, ki je zasušjen z grehom in ki je suženj sebičnosti, upira duhovni in odrešujoči Božji volji. Vsak človek se sooča s krhkostjo telesa, moč Svetega Duha pa telo zdravi. Telo je v resnici meja med smrtjo in življenjem in je pravzaprav vrženo v trpljenje in smrt, od česar nas lahko reši samo Bog. Kristus pa pravi: »To je moje telo, ki se daje za vas« (Lk 22,19). Njegovo telo se daje v našo rešitev in za naše večno življenje.

Zaspanost

Markov evangelij govori o spanju z uporabo istega glagola že v priliki o semenu (Mk 4,27), kjer pravi, da seme raste ne glede na to, ali človek spi ali bdi. Tudi Jezus spi v ladji, čeprav je zunaj vihar, in tudi Jairova hči ni mrtva, ampak samo spi. V eshatološkem smislu Jezus opominja učence, naj bdijo, da jih gospodar ne bi našel preveč zaspanih, a kljub temu so v Getsemanih dvakrat zaspali in jih je moral dvakrat zbuditi.

Sporočilo glagola *zaspati* je sledeče: Bog je vedno na delu, tudi če človek spi. Seme, ki ga

je človek posejal in raste, ali situacija, ko se vihar spušča na človeka – ne glede na karkoli, Bog je vedno in povsod prisoten in ima vse pod nadzorom.

Število tri

Trije učenci, Jezus trikrat pride in jih budi, Jezus je bil tudi trikrat skušan v puščavi. Število tri je število Božje dokončnosti in dovršenosti. Ko je Bog prvič prišel, je ustvaril svet, ko je prišel drugič, se je učlovečil, da bi rešil ta svet, in ko bo prišel tretjič, bo svojo Cerkev vzel k sebi v slavo neba.

Roke

Jezus z rokami ozdravlja in celi rane: ozdravi Petrovo taščo, gobavce, slepe, nemočne. Po molitvi v Getsemanih pa se Jezus predaja v roke grešnikov. Simboličen pomen roke je razviden že v Stari zavezi: Božja roka je ustvarila svet (prim. Iz 66,2), Božja roka je blaga (prim. Ezr 7,9), senca njegove roke daje varnost (prim. Iz 49,2).

Med Božjo roko in našimi rokami je velika razlika. Njegova roka ozdravlja, roke grešnikov pa so ga bičale. Kristusova

roka je vsemogočna, vse poseduje, dela dobro, zdravi. Farizeji očitajo, da učenci nimajo opranih rok, Jezus pa pravi, da nečistoča prihaja od znotraj; če je srce »dobro«, potem so dobre tudi roke. Vendar Jezus, ki je dober, se izroča v roke tistih, ki ga bodo mučili in ubili, ki bodo z rokami delali zlo, ki izvira iz nevere in okorelega srca. Grešniki okorelih in trdih src dvigamo svoje roke nad Jezusa. Bog je dopustil, da je moja umazana in grešna roka bičala Jezusovo telo. Moja roka je poškodovala roko, ki daje in rešuje. Moje roke so Jezusu prizadejale rane, na kar Jezus odvrne: »V mojih ranah ste ozdravljeni.« Kakšen paradoks! Božja roka – roka Boga Očeta – je dopustila, da so moje grešne roke bičale njegovega Sina. Toda Božja roka je imela zadnjo besedo, ker je tretji dan Jezusa obudila od mrtvih. Kolikokrat Jezusa udarimo tudi danes ...

»Vstanite!«

Ko Jezus ozdravi grešnike, jim reče, naj vstanejo. V Getsemanih budi učence, da vstanejo. Ta termin izraža, kako je vstajanje po Kristusovem pozivu kot neke vrste nov začetek, ki mu

sledi hoja za Jezusom. Čeprav gre Jezus v trpljenje in muko, s pozivom – »Vstanite! – učencem pokaže, da ima še vedno kontrolo nad vsem. V Getsemanih učence pokliče, naj vstanejo, ker tudi za njih prihaja sprememba življenja. Smo pred izbiro: ali bomo Jezusov poziv, da vstanemo, sprejeli kot priložnost za nov začetek ali pa ga bodo naše roke še naprej bičale?

Dva vrta: Getsemani ali Eden?

Ko v Svetem pismu naletimo na zapise o Jezusovem duševnem trpljenju in bridki molitvi v vrtu Getsemani, bi te strani najraje izpustili, ker po našem mnenju takšna agonija ni mogoča, da se zgodi Božjemu sinu. Ta zapuščenost in osamljenost se pojavi še enkrat in to na golgotškem križu, ko Jezus izreče molitev: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« (Mk 15,4). Težko nam je sprejeti Getsemani in Golgoto, težko se nam je soočiti s trpljenjem, žalostjo in agonijo. Raje imamo nedeljski dan vstajenja kot petkovo trpljenje. Vendar če se za trenutek zaustavimo, bomo slišali in videli Jezusa, ki steguje

svoje roke k nam in nam po besedah evangelija želi spregovoriti. Globoko v sebi vsak od nas ve, da je že bil v Getsemani. Vsaj enkrat smo že molili: »Oče, tebi je vse mogoče, naj gre ta kelih mimo«. Molimo za ozdravljenje naših bolnih teles, molimo za obnovitev naših odnosov, za zlomljene družine, molimo, da bi nam Bog odvezel grenkobo, žalost, skratka molimo za »kelihe«, naj grejo mimo nas.

Ta kraj, o katerem je toliko govora in kjer je sam Božji Sin Jezus Kristus za nas ljudi potil krvavi pot, – vrt Getsemani – se nahaja tam na vznožju Oljske gore, na drugi strani potoka Cedrona (prim. Lk 22,39; Jn 18,1-2).

Getsemani

Beseda Getsemani je sestavljena iz hebrejskih besed »gat« in »shmanim«. To je bil kraj, ki se je nahajal ob vznožju Oljske gore. Dobesedni pomen imena Getsemani je »kraj stiskanja« ali »kraj, kjer se stiskajo olive«. Iz zgodovine vemo, da so ravno v getsemanskem vrtu olive zbirali v velike posode, kjer so jih stiskali, da je priteklo ven olje. Večji, kot je bil pritisk, več je priteklo olja. Več kot je v življenju preizkušenj in težav in pritiskov, večja je »žetev« in večji je »sad«.

Olivno olje v Svetem pismu simbolizira Svetega Duha (prim. 1 Mz 28,16-18), tako se je olje uporabljalo za maziljenje duhovnikov in kraljev in tudi za svetilke. Olivno olje prinaša

radost tistim, ki ga pridelujejo (prim. Ps 45,7; Iz 61,1-3; Heb 1,9). Do olja vodi stiskanje, zato ne čudi, da si je Jezus za svojo največjo agonijo izbral ravno getsemanski vrt, ki kaže na pomen stiskanja, preizkušanja, trpljenja. Le trpljenje in žrtev Jezusa Kristusa sta omogočila Svetemu Duhu, da se izlije na tiste, ki verujejo vanj. Preizkušnje in težave, pritiski in trpljenja so del človeške narave, ki jim kristjani seveda ne moremo pobegniti, vendar pa smo v sebi radostni, saj vemo, da bo Bog z nami tudi v času stisk in preganjanj.

Simbolika getsemanskega vrta ima svoje korenine že v Stari zavezi. Ravno čez ta vrt je v času Absalomovega upora šel kralj David, ki se je vzpenjal po pobočju Oljske gore in medtem jokal. Po tem vrtu je hodil bos in glavo je imel zakrito, kakor tudi privrženci, ki so ga spremljali in gredoč jokali (prim. 2 Sam 15,30). V vrtu Getsemani je David najverjetneje napisal Psalma 3 in 41. Ne samo, da ga je takrat izdal njegov lastni sin Absalom, ampak tudi njegov svetovalec Ahitofel. Ko Jezus govori o tem, da ga bo

izdal učenec Juda Iškarijot (prim. Jn 13,18), se izpolnjuje starozavezno preroštvo iz Psalma 41,10: »Tudi mož mojega miru, ki sem mu zaupal, ki je jedel moj kruh, je vzdignil peto proti meni.« Ahitofel se je tako kot Juda Iškarijot obesil in tudi Absalom, Davidov sin, je pone sreči obvisel na drevesu in tam umrl.

Tako kot Jezusov prednik David, ki je doživel izdajo, je izdajo doživel tudi Jezus, ki jo je vnaprej pripisal Judi Iškarijotu. Tako kot Davida so tudi Jezusa zatajili ljudje, ki jih je ljubil. Ko je David prečkal cedronsko dolino, se je zaustavil in slavil Boga, podobno kot Jezus, ko je šel skozi vrt Getsemani, kjer se je zaustavil in molil in morda mu je kot osnova za molitev služil ravno Psalm 41, ki govori o podrejanju svoje volje Bogu.

Tudi v Janezovem evangeliju beremo, da je šel Jezus z učenci čez cedronsko dolino proti getsemanskemu vrtu (Jn 18,1). Vrt Getsemani se je torej nahajal ob pobočju Oljske gore, petino milje hoda zahodno od templja. Tempelj je bil takrat

najvišja točka Jeruzalema, zato se ga je iz vrta videlo brez težav. Med templjem in getsemanskim vrtom se je razlegala cedronska dolina, ki je bila suha, razen ob močnem zimskem deževju, ko se je v njej lahko pojavil potok.

Kakšna je torej simbolika tega, da Jezus pred svojim trpljenjem prečka cedronsko dolino? Že Stara zaveza nam pove, da so za časa deljenega kraljestva v tej dolini opravili tri očiščenja templja. Prvo očiščenje je bilo za časa kralja Asa, ki je okoli leta 911 pr. Kr. uničil vse malike in jih zažgal v cedronski dolini (prim. 1 Kr 15,12-13); drugo je bilo približno sto let kasneje, leta 716 pr. Kr., ko je kralj Ezekija spet očistil tempelj vseh malikov in jih vrgel v cedronski potok (prim. 2 Krn 19,16); tretje očiščenje je bilo leta 622 pr. Kr., malo pred babilonskim suženjstvom, ko je veliki duhovnik Hilkija iz templja odstranil malike in jih spet vrgel v cedronsko dolino (prim. 2 Kr 23,6).

Dan pred pasho (po naši tradiciji je to v četrtek popoldne) so prav tako darovali jagnjeta na tempeljskem oltarju. Za časa

Jezusovega življenja so zaklali približno 250.000 jagnjet. Od tega zakola je gotovo ostalo veliko krvi in vode, ki so jo uporabljali pri takšnih ritualih. Vso to tekočino so spirali in po kanalih spuščali v cedronsko dolino, da se je stekala v cedronski potok, ki dobesedno pomeni »črn potok« ali »mračen potok«. Ko je Jezus hodil po cedronski dolini, je videl vso to kri žrtvovanih jagnjet, vendar je vedel, da je cedronska dolina omadeževana s »krvjo« lažnih malikov. Prav tam se je spomnil, da je za dokončno očiščenje potrebna nedolžna kri brezgrešne žrtve, kri Božjega Sina Jezusa Kristusa, njegova lastna kri. Ko je gledal to kri, se je dokončno zavedel keliha, ki ga bo moral spiti. Vedel je, da kri jagnjet, ki se steka v Cedron, ne more doseči svojega namena, to je dokončnega odpuščanja grehov in večnega življenja. Kristus je vedel, da mora on sam umreti kot Božje Jagnje, da bodo grehi človeštva lahko odpuščeni enkrat za vselej in da bo odnos med Bogom in ljudmi za vedno obnovljen.

Iz Svetega pisma poznamo dva

vrta: enemu je ime edenski vrt, drugemu getsemanski vrt. Edenski vrt je lep, dišeč in prijeten, getsemanski pa je pust, turoben in bridek. V edenskem vrtu je človek prinesel greh na ta svet, v getsemanskem vrtu pa se je Božji Sin odločil, da bo poslušen Bogu in bo s svojo smrtjo ljudi odrešil greha. V edenskem vrtu sta Adam in Eva uživala v blagostanju in obilju, v getsemanskem vrtu je Božji Sin izkusil agonijo in obup. V edenskem vrtu sta imela Adam in Eva drug drugega in Boga, v getsemanskem pa je bil Božji Sin v trpljenju sam. V edenskem vrtu je bil pogled na prepovedano drevo spoznanja lep in prijeten, v getsemanskem vrtu pa je bil pogled v kelih srhljiv. V edenskem vrtu se je človek počutil dovolj samozadostnega, da ni molil, v getsemanskem vrtu pa je Božji Sin med molitvijo potil krvavi pot. Po padcu v greh je kerub stal na vhodu v edenski vrt, da se Adam in Eva ne bi več mogla vrniti nazaj, v getsemanskem vrtu pa je angel iz nebes prišel, da bi Jezusa krepil in mu dal novih moči. V edenskem vrtu se je človeštvo odločilo, da bo grešilo in si je s

tem nakopalo brezupen konec smrti, v getsemanskem vrtu pa se je Jezus Kristus odločil, da bo temu brezupnemu koncu človeških življenj dal večno upanje. V edenskem vrtu je človek izdal Boga s tem, ko je jedel od prepovedanega drevesa spoznanja, in v getsemanskem vrtu je človek ponovno zatajil Boga in ga izdal. V edenskem vrtu si je človek prislužil smrtnost za vse človeštvo, s smrtjo Božjega Sina na golgot-skem križu pa getsemanska agonija vrača človeku dostojanstvo in upanje ter mu daje večno življenje.

V katerem vrtu se nahajamo? Kam bodo stopale naše noge? V vrt smrti, ki je na videz lep in dišeč, ali v vrt življenja, ki pa ima pred sabo še veliko trpljenja in agonije? Danes izbirava, ali bova brezbožno uživala v radostih edenskega vrta ali bova skupaj z Odrešenikom prenašala bridkosti vrta Getsemani? Kljuka je na notranji strani srca. Jezus pravi: »Glej, stojim pred vrati in trkam.« Jezus trka in nas kliče, da prestopimo iz edenskega vrta smrti v getsemanski vrt življenja. Kajti življenje je tam, kjer je Jezus.

Sokratovo trojno cedilo

V stari Grčiji je Sokrat slovel kot človek, ki ceni modrost. Nekega dne je k njemu pristopil znanec in mu rekel:

»Ali veš, kaj sem pravkar slišal o tvojem prijatelju?«

»Čakaj malo,« mu je odgovoril Sokrat. »Preden mi kaj rečeš, bi rad opravil majhen test trojnega cedila.«

»Trojnega cedila?«

»Točno tako,« je nadaljeval Sokrat. »Preden mi začneš govoriti o mojem prijatelju, za trenutek razmisli, če vse to zadovoljuje kriterijem trojnega cedila. Prvi kriterij je resnica. Si popolnoma prepričan, da je vse, kar mi hočeš o njem povedati, resnica?«

»Ne,« je odgovoril znanec, »pravzaprav sem to pravkar slišal in ...«

»Dobro,« je rekel Sokrat, »to pomeni, da nisi popolnoma gotov, ali je to resnica ali ni. Poglejva zdaj drugi kriterij. Ali je to, kar mi hočeš o mojem prijatelju povedati, nekaj dobrega?«

»Ne, nasprotno. Gre za nekaj slabega.«

»Torej,« je nadaljeval Sokrat, »želiš mi povedati nekaj slabega o njem, nisi pa prepričan, če je to res. Ostal nama je še en kriterij. Sprašujem te, ali bo to, kar mi hočeš o mojem prijatelju povedati, imelo káko korist?«

»Ne, niti ne.«

»No,« je rekel Sokrat: »Če to, kar mi hočeš povedati, ni resnica, ni dobro in tudi ni koristno, zakaj bi mi to sploh povedal?«

Vir: medmrežje

VODE POČITKA

REVIJA ZA EVANGELIJSKO DUHOVNOST

Izdajatelj:
Evangeljska cerkev Dobrega pastirja Novo mesto

Trdinova ulica 27, p.p. 47,
8001 Novo mesto
Matična številka: 5811309000
Elektronski naslov: evc@siol.net

Ureja uredniški odbor.
Urednik: mag. Peter Golob
Odgovorni urednik: dr. Daniel Brkič
Jezikovni pregled: univ. dipl. slov. Tabita Jovanović
Oblikovanje in grafična priprava:
Evangeljska cerkev Dobrega pastirja Novo mesto

Portretne fotografije: Damjan Kozjan

Digitalni tisk:
Špes, grafični studio, d.o.o.

Naslov uredništva in naročila:
Revija Vode počitka
Evangeljska cerkev Dobrega pastirja Novo mesto
Trdinova ulica 27, p.p. 47,
8001 Novo mesto

Kontakt (dr. Daniel Brkič):
telefon: 07/334-13-41
gsm: 041/373-505
elektronski naslov:
evc@siol.net

Informativna vrednost revije Vode počitka je 2€.

Revija se financira s prostovoljnimi prispevki in z darovi. Prevodi, prispevki, lektura, oblikovanje in vsa priprava za tisk so brezplačni. Prostovoljne prispevke za stroške izdelave, tiskanja, distribucije, promocije in ostalih potreb lahko prispevate tudi na transakcijski račun pri NLB št.: 0297 0009 2053 359, prejemnik Evangeljska cerkev Novo mesto, Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto, namen – dar za Vode počitka.

ISSN (tiskana izdaja):
1855-2854
ISSN (spletna izdaja):
1855-2862
UDK: 274(497.4)

Revija Vode počitka je na voljo tudi v digitalni obliki na spletni strani Evangeljske cerkve Dobrega pastirja Novo mesto:

www.evangeljska-cerkev-nm.si

Svetopisemska besedila so vzeta iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 2003 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane. Razen če ni ob navedku zapisano drugače.

